Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by the Lithuanian League of Canada
Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa
ADRESAS:
7722 GEORGE ST., VILLE LASALLE, MONTREAL 32, P.Q. CANADA

Nr. 43 (341) KAINA 10 ct. MONTREAL, 1953 m. LAPKRIČIO - NOVEMBER 4 d. PRICE 10 ct. XIII METAI

Pasaulinė įvykių savaitė

Korejos karo paliaubos ir sugrįžimas JAV karių iš sovietinės nelaisvės sukėlė naujų faktų, nuo kurių

SUSIJAUDINO VISA AMERIKA.

Sugrąžintieji Amerikos kariai papasakojo baisių komunistinės tikrovės faktų. Amerikos Kongreso sferose kilo sąjūdis. Amerikiečiams durtinai duria į akis jų pačių kariai, išgyvenę sovietinės nelaisvės pragarą, papasakojo, kokiomis žiaurybėmis ir kokiais baisiais prievartavimais išgaunami parodymai ir „prisipažinimai".

Visa milžiniška Amerikos karių eilė ligi generolų imtinai, iškėlė baisius faktus, kurie, kai kiti amerikiečiams pasakojo, neatrodė jiems nei toki baisūs, nei taip skandalingi.

Tiesa, Amerika buvo pasigedusi pulkų karių, kurie ne tiktai negrąžinami, bet apie kuriuos komunistai jokių žinių nepatiekė. Bet visa tai ne buvo išaiškinta. Dabar pasirodo, kad

6.000 AMERIKIEČIŲ YRA IŠŽUDYTI...

Kad šie amerikiečiai guli Korejos, Mandžiūrijos ir Kinijos katynuose. Jie yra likviduoti tokiu pat būdu (maskviniu, sovietiniu, komunistiniu), kaip buvo likviduoti ir 11.000 lenkų karių Katyne.

Šie faktai sukėlė visoje Amerikoje milžinišką pasipiktinimą. Dėlto byla atsidūrė jau Jungtinių Tautų Organizacijos pilnaty. Vadovaujantis JTO komitetas, kurį sudaro 15 kos tautų atstovai, nutarė įneš ti į JTO pilnaties posėdžius

ŽVĖRIŠKŲJŲ SOVIETINIŲ PIKTADARYBIŲ KLAUCIMĄ.

Dabar jau visai yra paaiškė ję, kad ne tiktai 6.000 JAV karių Korejoje sovietų iššudyti, bet kad yra visai išryškinta, kokiais būdais ir kokiomis priemonėmsi sovietai išgavo iš kai kurių karių „prisipažinimus" apie tai, kad girdi Amerika Korejos kare naudojanti bakterines priemones.

Tai įdomu. Kaikuriuos karius, kai jie atsisakė pasirašyti komunistų sufabrikuotus parodymus, po kelis kartus statydavo prieš išrikiuotus su atkištais šauti šautuvais karių būrius ir duodavo komandą šauti. Tardomam sutikus, jo nešaudydavo. Kitus nesutinkančius pasirašyti sufabrikuotų pareiškimų — „prisipažinimų" — išvesdavo prieš išrikiuotus šaudyti kinų būrius ir liepdavo kasti sau duobę kapui... Trečius kankindavo, o ketvirtus ir užmušdavo. Ir tokių užmuštų jau dabar suskaičiuota apie 6.000!... Šie faktai, gauti iš savo žmonių, jau niekam arba nekelia abejojimų, kokiomis bestijališkomis priemonėmis komunistai naudojasi, kad išgautų prisipažinimus" ir parašu patvirtintus „parodymus".

Todėl visai suprantama, kad išskyrus tiktai komunistų atstovus, visas vadovaujamasis JTO komitetas balsavo už šio klausimo įtraukimą į JTO pilnaties posėdžių dienotvarkę. Tai yra svarbiausis praėjusios savaitės tarptautinės politikos ne tiktai susidomėjimą, bet tiesiog skandalą sukėlęs faktas.

KOMUNISTAI JAU APKALTINO IR INDUS.

Ir tai liečia Korejos karo belaisvius. Kai kinai ir šiaurkorejiečiai atsisakė grįžti namo, sovietų komisija apkaltino indų komisiją, kad ji ne tuos žmones padavusi jiems įkalbėti repatrijuoti. Indai įsižeidė, bet tvirtai atsakė, kad tai yra sovietinis prasimanymas, nes belaisviai nefalsifikuojami...

TRIESTO KLAUSIMAS EINA Į SUSITVARKYMĄ.

Italijos premjeras Pella pasisakė už plebiscitą. Kad klausmas būtų lengviau sprendžiamas, jis pasiūlė abiems pusėms atitraukti kariuomenes. Žinoma, plebiscitas yra vienas rimčiausių tokioje padėty, kuri dabar ten susidarė. Atrodo, kad tuo reikalas ir susitvarkys.

PAMAŽU TVARKOSI IR EUROPOS VAKARŲ NESKLANDUMAI.

Adenaueris tarėsi su savo opozicija, socialdemokratų lyderiu Olenhaueriu ir gavo vilčių, kad nuomonių skirtumai bus suderinti. Todėl jis jau drąsiau pareiškė, kad V. Vokietija prisidės prie Europos gynimo armijos.

Amerikoje besilankąs Prancūzijos vicepr. Šumanas Dulesui pareiškė, kad Prancūzija ratifikus Europos gynimo bendruomenės susitarimą.

KONFERENCIJŲ KLAUSIMAS.

Eisenhoweris pasisakė, kad 4-rių didžiųjų konferencija yra betikslis dalykas, kol Rusija laikosi taip, kaip dabar. Jeigu ji ir ateity taip laikysis, tai joks susitarimas neįmanomas.

Italija sutiko su Dulles pasiūlyta 5-kių konferencija — JAV, DB, Prancūzijos, Italijos ir Jugoslavijos, Triesto klausimui išspręsti. Bet, jeigu Jugoslavija priims Pella pasiūlytą plebiscitą, tai nebus reikalo ir šią konferenciją šaukti.

Svarbus įvykis yra tas, kad

SUDANE PRASIDĖJO PIRMIEJI RINKIMAI,

kuriais bus išrinktas laikinis parlamentas. Po trijų metų Sudanas pats nuspręs, kaip jis nori valdytis: dėtis su Egiptu, pasilikti DB bendruomenėje ar likti visai savarankiškas.

Kitas labai svarbus faktas:

RYTINĖS VOKIETIJOS VALDŽIA PRIPAŽINO VOKIEČIŲ PASIPRIEŠINIMĄ.

Oficialūs pranešimai sako, kad rytinėje Vokietijoje veikianti pogrindinė antisovietinė organizacija. Dėl to ryt. Vokietijoje nesiliauja sukilimai prieš sovietus ir komunistų diktatūrą. Viename tokių žmonių susidūrime su policija buvo užmušta 16 policininkų.

Trečias svarbus dalykas yra

JAV KONGRESO PIRMININKO KALBA,

pasakyta iš Miuncheno į pavergas tautas. Martin kreipesi atskirai į visas pavergtas tautas, kiekvienai pasakydamas apie jos bėdas ir palaikydamas jų viltis. Jis pasakė, kad visi klausimai turėtų būti išspręsti taikiu būdu. Bet po karo teko įsitikinti, kad taiką tenka palaikyti kolektyvinėmis taiką mylinčių tautų pastangomis ir priemonėmis. Lietuvai jis pasakė, kad jos laisvės reikalas yra gyvas. Priminęs Kersteno rezoliuciją, jis pareiškė, kad Lietuvai laisvė sugrįš.

— Nobelio taikos premija šiemet duota JAV generolui plačiai žinomam George Marshallui.

PRAlENKĖ IR HITLERĮ

Rusų zona šventė 140 sukakties minėjimą po tautų mūšio ties Leipcigu. Tomis dienomis visa komunistų spauda sieksniuose straipsniuose paleido kazokų pulkus prieš Napoleoną, rinktiniai vokiečių pulkai durklais varstė po kojomis pasipynusius prancūzų kareivius. Vokiški karo vadai — Gneisenau, Bluecher, Yorck— ant apsiputojusių arklių šuoliais skraidė kovos dalinių priešakiuose, kapojo kardais, lyg kopūstų galvas, prancūzų karininkus, trimitai griaudė pergalę. Jau, rodos, matai visai dezorganizuotos prancūzų armijos visišką pražūtį, jau rodos, amžiams nutils korporalo užmačios nugalėti pasaulį... Staiga, straipsnių pabaigoj pajunti apsirikęs. Čia komunistiniai istorikai persiverčia dialektiniu ragočium, ir išvysti, jog „imperialistų žvėris — Napoleonas" tebuvęs „Eisenhowerio ir Adenauerio pirmatakas". Jokio Hitlerio, jokios „tarybų armijos" pergalės, jokio fašistinio laikotarpio nesą tarpe buvę. Aiškiai matoma per Reiną keliantis amerikiečių kariuomenė, džype sėdi apsiputojęs Eisenhoweris ir nirsta regėdamas „pražydusią" R. Vokietiją, kuriai drąsą ir jėgą teikia „brolіška ginklų draugystė" — rusai.

Leipcige prie „Tautų mūšio" („Voelkerschlacht") paminklo, vainikus nešini vyko batalionai, istorinėmis rusų ir vokiečių uniformomis apsirengę, pėstininkų ir eskadronai raitų. Kalbose ir sveikinimų telegramose išdygo „visos vokiečių tautos vadas Pieck". 70.000 „jaunųjų patriotų" (suprask: vokiškas komsomolas) priesaikavo į skutelius paversią „imperialistų" kėslus, jei reiksią, ištaškys ir Atlanto vandenis ir prie Laisvės paminklo, prieš Niujorką, pastatysią paminklą tankui, gi „Oak Ridge" laboratorijose dar nesuskaldytais atomo branduoliais šersią Kremliaus asilus, vietoj „semečkų"... Maskarade dalyvavo ir Rusijos „komsomolo" atstovai. Minias maitino konfiskuotu amerikiečių maistu, kurį dalino amerikiečiai rusų zonos badaujantiems. Visa baigėsi langų daužymu, kas įrodė narsos neribotas versmes...

V. Orija.

MIRĖ PROFESORIUS JUOZAS ZUBKUS

Garsus savo metu chirurgas Nosies, Ausų ir Gerklės ligų klinikos direktorius, Vytauto Didžiojo Universiteto profesorius Juozas Zubkus spalio 26 dieną Čikagoje mirė, o spalio 31 dieną palaidotas.

Velionis buvo dar jaunas vyras, vos apie 56 metų. Kaip mokslininkas ir savo srities specialistas turėjo gerą vardą ne tiktai Lietuvoje, bet ir už jos ribų. Vokietijoje naudojosi vokiečių specialistų pagarba ir respektu. Amerika jį sutiko nepalankiai. Joje būdamas profesorius trumpu laiku nusiminė ir palūžo. Neatlaikęs širdies susilpnėjimo, profesorius mirė visai nelauktai.

Prof. J. Zubkus paliko žmoną, Dailidaitę, ir dar besimokančius sūnų ir dukterį.

— JAV viceprezidentas Nixon lankėsi Indokinijoje ir aplankė Vjetnamo premjerą Bao Day, kuriam pasakė, kad norint būti laisviems, reikia nugalėti komunistus. Nixonui kinai pabėgėliai įteikė pareiškimą, kuriame jie pasisako, kad Kinijoje baisi būsena.

— Šiaurinė Koreja ruošiasi naujam karui. Įrengti 30 aerodromų ir atgabenta jau 400 lėktuvų.

— Įdomiam darbui naujai projektuojamai tarnybai Mad ride VT Inf. Tarnyba nuo N. Metų jieško lietuvio-ės, mokančio gerai ispaniškai, sugebančio rašyti mašinėle, turinčio gerą dikciją ir politinių - - žurnalistinių palinkimų. Interesantai kreipiasi į Inf. Tarnybą, Reutlingen, Lederstr. 94.

— Pasidavė Malajų komunistinių tetoristų vadas, nusivylęs komunizmu.

— Eisenhoweris matėsi su Stevensonu, kuris pusę metų keliavo Azijoje ir Europoje, tir damas būseną. Matyti, demokratai Stevensoną ruošia rimtu kandidatu ateinantiems prezidento rinkimams.

— Kongreso atstovas Chieperfield, važinėjęs į Maskvą, pareiškė, kad Rusijos gyventojų gyvenimo lygis yra labai žemas ir valdžia neįstengia jo pakelti.

Vakar dienos tremtiny, nepamiršk savo vargo brolių, tebeskurstančių tremtyje.

MONTREALIS SUDARYS KLB POLITINĘ KOMISIJĄ

KLB Kr. Valdyba, vykdydama Kr. Tarybos nutarimus, turi sudaryti Politinę komisiją. Ottawos lietuviams atsisakius tokią komisiją sudaryti Kanados sostinėje, kas būtų geriausia, Kr. Valdyba pasiūlė šią komsiją sudaryti Montrealiui. Praėjusį sekmadienį buvo susirinkę KLB Kr Tarybos nariai ir Montrealio apylinkės valdyba ir šį klausimą aptarę, nutarė bandyti Politinę komisiją sudaryti. Pasiūlyta visa eilė kandidatų. Be devynių narių, kaip siūlo Kr. V-ba, aptarta galimybė sudaryti dar ekspertų bei konsultantų skyrius.

ŽINIOS IŠ WORCESTERIO, MASS, USA

Spalio 24 d. Worcestery įsisteigė Tėvynės Mylėtojų Draugijos kuopa, kurion iš kart isirašė apie 30 asmenų. Kuopa turės susirinkimą lapkričio 21 d., šeštadienį, 7 val. vakaro, Lietuvių Piliečių klube. Šiam susirinkimui sukviesti ir vadovauti yra išrinktas laikinis komitetas iš šių asmenų: K. Kinderio, J. Lendraitienės, p. Palubicko ir p. Dėdino. Komitetas maloniai kviečia visus narius į šį susirinkimą.

Draugija praeity yra nudirbusi labai didelį kultūrinį darbą, ypač išleidusi daug knygų. Draugijos veikla dabar atgaivinama. Draugija grynai kultūrinė, nepartinė, visiems prieinama.

Steigiamas jaunuolių orkestras.

K. Kinderio muzikos mokykloje mokosi daug jaunuolių įvairiais instrumentais groti. Jie nori sudaryti orkestrą. Dar trūksta smuikininkų, mondolininkų ir boselinistų. Lietuviai turėtų šį jaunuolių orkestrą stipriai paremti, nes tai jiems geras užsiėmimas ir gražus sumanymas.

Išrinktas sandariečių atstovas.

Spalio 24 d. Worcesterio Sandaros kuopa savo susirinkime į Čikagoje lapkričio 27—29 dienomis įvykstantį Amerikos Lietuvių Kongresą savo atstovu išrinko agronomą Joną Bertašių. Amerikos lietuviai kongresui stipriai ruošiasi. Laukiama svečių iš už Atlanto ir iš Kanados.

Vo.

EUROPOS NAUJIENOS

Oru paštu.

Išlydėjome atgal į Ameriką p. Devenienę, kuri, galimas dalykas, pati pasipasakos apie Europą, tremtinius, lietuviškuosius veiksnius ir tt.

Susidarė įspūdis, kad p. Devenienė nelabai patenkinta veiksnine atmosfera, nes joje vis dar viešpatauja audrojimai. Tiesa, audrojimų beliko tiktai vienas ruožas. Bet kai jis kaikieno truputį pakurstomas ir papučiamas, atrodo, gal, net ir perdėtai audrojantis.

Nors tai ir nieko tokio nėra, bet, atrodo, tartum pabrėžiama, kad Lietuvos Diplomatijos Šefas pakėlė Lietuvos Nepaprastąjį Pasiuntinį ir Įgaliotąjį Ministerį Dr. K. Graužinį į XVIII tarnybos kategoriją; pakėlė Dr. S. Bačkį Įgaliotuoju Ministeriu, palikdamas jį toliau eiti Lietuvos Charge d'Affaires pareigas Paryžiuje, ir paskyrė Dr. S. Sirutį Lietuvos Garbės Konsulu Kolumbijoje.

Atrodo, kad kol vyksta dar derybos-pasikalbėjimai, vargu verta buvo daryti šią „demonstraciją"... Juk esmėje, žinoma, niekas prieš tai tur būt nieko neturi, bet „akis jau bado", „demonstruoja"...

Mums čia gerą įspūdį padarė santūrūs Amerikos kontinente padaryti pareiškimai, kad vis dėlto laukiama, jog VLIKas su DŠ susitars. Vokietijoje likę lietuviai taip pat daugumoje nori ir laukia. Todėl dar nelaidosime vilčių, kad susitarimas vis dėlto galų gale įvyks ir pasibaigs nesklandumai.

Reikia suminėti, kaip praneša ir VKV biuletenis, apie derybas V. Vokietijos scoialministerijoje, kur dalyvavo V. Vokietijos Kr. V-bos vicepirmininkas E. Simonaitis, Duseldorfe.

Svarbiausias dienotvarkės punktas buvo pasų ir apsigyvenimo leidimų klausimas. Buvo pareikšta nuomonė net iš vyraiusybės pusės, esą keista, kad prieš savo norą iš savo krašto į Vokietiją atvežtas žmogus turi dabar prašyti apsigyvenimo leidimo. Bet Vokieti jos vyriausybė patvarkė dabar, kad nuo svetimšalių kontrolia vimo negalima atsisakyti ir dėl to apsigyvenimo leidimas yra reiaklingas. Leidimus duoda Regierungs prezidento įstaiga. Beturčiai gauna leidimą nemokamai. Į pasą įrašomas apsigyvenimo leidimas. Tai yra kartu ir vokiečių viza. Pabaltijo kraštų piliečiai gali turėti savo tautinį arba vokiečių išduotą pasą. Žadėta padaryti žygių, kad būtų tautinis pasas traktuojamas lygiai, kaip ir „Londono Dokumentas".

Buvo paliestas ir emigravimo klausimas. Norinčių emigruoti yra dar gana daug. Yra daug šeimų, kurių dalis yra jau užjūryje, o kita dalis dėl nesveikatos ar kitų priežasčių išvykti negali. Tokių šeimų padėtis yra labai nemaloni. NCWC atstovė pareiškė, kad dėl emigracijos į USA, vyriausybė dėl nesveikatos ir bausmių lengvatų nedaro. Taip pat ir garantija reikalinga. Specialistai ir amatininkai turi pristatyti prekybos arba amatų rūmų liudijimus. Jeigu tai negalima, turi būti dar dabar egzaminuojami. Į Kanadą, pagal NCWC, gali žemės ūkio ir specialistai amatininkai emigruoti. Geras sąlygas išvykimui jiems sudaro Kanados geležinkelių bendrovės.

Aprūpinimas darbu yra žymiai pagerėjęs. Augustdorfo Tbc ligoninė yra perpildyta. Augustdorfe bus parūpinta sergantiems lengvas ir švarus darbas. Ten yra steigiamas tekstilės fabrikas.

Ir Italijoj lietuvių pasų ir vizų reikalai tvarkomi ir matoma pažanga. **(hlj).**

Mielus jaunavedžius Brazilijoje

GUIMAR ir JONĄ ĄŽUOLUS

nuoširdžiai sveikina ir linki gražaus gyvenimo

Matulių šeima Montrealyje.

— Prie St. Jerome Echo ežero žuvaujančią moterį sutrenkė nusileidžiantis hydroplanas. Moteris ligoninėje taisosi.

— Lapkr. 9 d. ALB redaktoriui K. Norkui sueina 60 metų amžiaus.

— Ch. J. Kerstenas pakeliui į JAV iš Paryžiaus buvo nuvykęs į Londoną, aplankė min. B. K. Balutį ir turėjo pasitarimą su pasiuntinybės patarėju V. Balicku.

— Šiuo metu vėl suaktualėjo lietuvių, latvių ir estų skyrių steigimas prie Laisvosios Europos radijo. VLIKo VT nuro žygių, kad lietuviškojo skyriaus centras būtų organizuojmas Europoje.

— Dėl Berlyno vyr. burmistro Reuterio mirties VLIKo pirmininkas M. Krupavičius pasiuntė VLIKo vardu užuojautos telegramas Berlyno senato prezidiumui ir socialdemokratų partijos pirmininkui Dr. E. Ollenhaueriui, kuriose apgailestavo, kad visas laisvsis pasaulis Reuterio asmenyje nustojo didelio kovotojo dėl laisvės.

Nuo 1948 iki 1952 metų iš viso į Australiją atvyko 8.705 asmenys iš Lietuvos.

BUV. BELGIJOS LIETUVIAMS.

Keliasdešimt Beligijos lietuvių angliakasių yra atvykę Kanadon. Daugelis jų nėra atsiėmę priklausančių už atostogas pinigų. Tai padaryti yra nevėlu ir šiandien, nes tie pinigai laikomi atsargoj 10 metų. Tad nepalikime šių sunkiai uždirbtų mūsų pinigų belgų kapitalistams. Parašykite kun. J. Dėdinui, 97, rue de la Brabancone, Louvain, savo pavardę, vardą, gimimo datą, lempos (buv.) numerį, kasyklos adresą ar adresus, jei keliose dirbote ar laikus nuo kada iki kada. Būtų malonu, jei bent dalis šių pinigų būtų paskirta, vienintelei lietuvių gimnazijai Vokietijoje. **Stp. Paulauskas.**

Gražu už tėvynę pavargti kentėti; palaimintas darbas šalies prigimtos.

Maironis.

Nors ir varge uždirbtas tavo centas, bet paaukotas Tautos Fondui, atneš nusiraminimą, o pavergtiems didins viltį.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.

7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada

Telefonas: HEmlock 7920.

Prenumerata metams:		Yearly Subscription Rates:	
Kanadoje	$ 5.00	Canada	$ 5.00
Amerika ir P. Amerika	$ 5.50	America & S. Amerika	$ 5.50
Visur kitur	$ 6.00	Other Contries	$ 6.00
Teksto eilutė	ct. 0.15	Pajieškojimų kaina	$ 1.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

PASKUTINIS LAIKAS

KERSTENO KOMISIJA LAUKIA LIUDININKŲ.

Galimas dalykas, kad daugumas tautiečių, kurie turi tikrų žinių, ypač tikrų faktų ir, kas labai svarbu, patys yra išgyvenę arba žino, pažįsta nukentėjusius asmenis, — kad jie jau yra pareiškę savo sutikimą liūdyti Amerikos kongresmano rezoliucijai JAV kongreso sudarytai komisijai, kuri yra pasiryžusi ištirti Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupaciją. Tačiau šiuo dar kartą norima priminti, kad jau yra paskutinis laikas, kad tautiečiai pareikštų sutikimą būti liudininkais.

Tam reikalui reikia trumpai surašyti faktus ir paduoti savo adresą. Rašyti galima lietuviškai.

Tautiečiai primenami, kad visų mūsų, kurie žinome Lietuvos okupacijos faktų, kurie žinome persekiojimo — Genocido —faktų, — visų mūsų pareiga visu atsidėjimu šiam reikalui pasitarnauti ir visu nuo širdumu jam padėti.

Nepagalvokime, kad „kiti daugiau žino ir mokės geriau už mus padaryti''. Tai būtų labai klaidingas reikalo vertinimas. Čia visi, kas kuo galime, turime prisidėti ir padėti.

Šia pačia proga primename visiems, kad jeigu kas nežino, kur rašyti, iš bet kurios Kanados vietos, iš bet kurios lietuvių gyvenamos vietos pasižadėjimus liudyti galima siųsti per „Nepriklausomos Lietuvos" redakciją adresu: Nepriklausoma Lietuva, 7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, P. Q.

PIRMASIS LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS TOMAS

jau atspausdintas; dabar jis įrišamas ir tuojau bus ekspedijuojamas. Lietuvių Enciklopedijos pasirodymui šį sekmadienį, lapkričio 8 dieną Bostone (High School, Thomas Park) yra ruošiama speciali iškilmė.

Lietuvių Enciklopedijos pasirodymas už tėvynės ribų yra didelis įvykis lietuvių gyvenime. Lietuvių Enciklopedija bus didelis Lietuviškojo žodžio paminklas už Lietuvos ribų. Tai didelis lietuvių kultūros faktas, prie kurio galime visi prisidėti.

Geriausia prie šio didelio fakto prisidėti ir drauge būti jo dalyviu ir kūrėju, — yra būti Lietuvių Enciklopedijos prenumeratorium.

Prenumeratorium dar ne vėlu tapti. Iš ebt kurios vietos Kanados ir kitur kiekvienas asmuo gali užsisakyti enciklopediją per Nepriklausomos Lietuvos redakciją adresu: Nepriklausoma Lietuva, 7722 Ville Lasalle, Montreal, P. Q. Šiuo adresu siųskite trumpą laiškelį ir gausite anketą ir, jeigu reikalingos, informacijas. Už Enciklopediją iš anksto nereikia nieko mokėti, nes kiekvienas prenumeratorius apsimoka jau gavęs tomą.

BŪKIME JAUTRŪS LIETUVIŠKIEMS REIKALAMS.

Daugiau kreipkime dėmesio lietuviškiems reikalams. Nesišalinkime. Patys dėkimės ir raginkime pažįstamus bei visus tautiečius, kurie nutolę, prie to dėtis. Dėdamiesi ne tiktai atliksime savo , kaip lietuvių pareigas, bet tuom jungsimės ir į kultūringosios žmonijos bendruomenę ir jai padėsime iškovoti tas sąlygas, kurios visiems mums yra brangios ir išsiilgtos.

Juk „lietuviais esame mes gimę, lietuviais turime ir būt. . ."

KL BENDRUOMENES REIKALAI

PLB KKr. VALDYBA SVARSTĖ DARBŲ METMENIS.

Nusistatyta palaikyti glaudesnius ryšius su **apylinkėmis.** Mažesnės bendruomenės šiandien nesudaro jokio galvosūkio, nes ten daugumoje tik bendruomenės ir yra, apie kurias sukasi visas vietos lietuvių gyvenimas. Didžiosiose kolonijose, kur yra stiprus veikimas atskirų organizacijų, bendruomenei tenka tik bendresnio pobūdžio darbai. Čia yra bet gi ikti klausimai: yra sunku sušaukti bendruomenės susirinkimus ir todėl šiais metais nusistatoma sudaryti bent projektus įvedant tokius organus, kurie pakeistu visuotinius bendruomenių susirinkimus.

Bus jieškoma iniciatorių tose vietovėse, kur nėra įsisteigę bendruomenės apylinkių.

1954 metais turi įvykti **rinkimai į Kr. Tarybą.** Kaip jau žinoma, Kr. Tarybą sudarys Kr. Valdybos nariai, apylinkių pirmininkai ir rinkti 40 asmenų. Šiuos tad 40 asmenis ir reikės išrinkti. Reikės dar paruošti ir smulkesnes taisykles, tam reikalui sudaryta **Juridinė Komisija,** į kuria įeina pp. Grigaitis, Palys, Paleckis.

Solidarumo mokesčio reikalu, kurio nustatyta 1954 m. imti 2 dol. nuo dirbančiojo, taip pat susirūpinta.

Mūsu bendruomenės idėjiniai priešai galvoja ir tvirtina, kad solidarumo mokesčio nemoka dėl to, kad iš viso lietuviai nepritaria pačiai bendruomenei kaipo tokiai. Kr. Valdyba mano betgi, kad solidarumo mokesčio išrinkimas yra tik techniškas reikalas. Jei apylinkių iždininkai suspėtų aplankyti kiekvieną lietuvį nors į du mėnesius kartą, tai sunkumų su solidarumo mokesčiu iš viso nebūtų. Visi mokėtų. Nes be komunistuojančių lietuvių, mes neturime kitų, kurie būtų nusistatę nemokėti šio mokesčio. Taigi pereitais metais jai buvo sumokėta palyginamai mažo skaičiaus, tai tik dėl mūsų dar nesusitvarkiusio mokesčių išrinkimo aparato. Atei ty tikimasi, kad ir šis reikalas atsistos į tinkamas vėžes.

Kr Tarybos yra nutarimas paruošti kitai Tarybos sesijai **Kultūros Fondo** įstatus. Valdyba mano surinkti iš visų pasaulio vietovių, kur tik veikia bet koks Kultūros Fondas, ir jau esamais pavyzdžiais remiantis mėginti tokius įstatus paruošti.

Neužmiršti ir Intelektualų Klubai, kurie bus mėginama vienoj kitoj vietoj kurti. Jie turėtų įnešti didesnio gyvumo į mūsų bendruomenių kultūrinį gyvenimą. Antra, didesnės bendruomenės, skaitlingesnės galėtų talkinti mažosioms paskaitomis.

Būsimai **Ūkio Komisijai** pramatoma daug darbų; žemės plotų įsigijimas, kurie reikalingi stovykloms organizuoti, lietuvių vasarvietėms kurtis, gegužinėms, o gal net ir būsimoms prieglaudoms. Šiai komisijai teks paprojektuoti ir dėl savišalpos reikalų. Mes turime arba labai lokalinio pobūdžio neskaitlingas pašalpines organizacijas, arba didelių JAV-se gyvenančių lietuvių organizacijų skyrius. Ar nereikėtų kurti vieną bendrą visiems Kanadoje gyvenantiems lietuviams tokią savišalpos organizaciją?

Santykiams su kitų tautų panašomis organizacijomis palaikyti yra apsiėmęs inž. J. Sližys. Keliamas klausimas ar nereikėtų įsteigti pastovių komitetų iš visų tautų šiandien esančių už geležinės uždangos.

Baltų Federacija jau yra įvykęs faktas. Reikėtų tik steigti josios skyrius, kad veiktų nevien jos centras, esantis Toronte, bet veiktų ir visoje Kanadoje.

Lietuvių Diena turi būti rengiama kasmet. Kr. Valdyba su visomis apylinkėmis eis į talką šį didžiulį subuvimą ruošiant.

Užsimojama pravesti kiekvienoj bendruomenėj **spaudos vajų,** kurio laike būtų platinami visi lietuviški (tik ne komunistų) laikraščiai. Turėtų būti aplankytas kiekvienas lietuvis pasiūlant jam užsiprenumeruoti nors vieną laikraštį. Šiuo vaju turės susirūpinti apylinkių valdybos.

„Kanados Lietuviai" knygai parašyti bus jieškomi ir autoriai ir macenatai, kurie paremtų ir parašymą ir išleidimą.

Konstatuojama, kad lietuvių tarpe nuo seno yra įsigalėjęs nors ir neskaitlingas skaičiumi bet garsus savo drąsa Lietuvių Tautai priešingas elementas, susispietęs apie **bolševikinį „Liaudies Balsą".** Skaitoma, kad šitie žmonės yra tik suklaidinti mums svetimos propagandos, kad jie yra suklaidinti mūsų žiauraus okupanto apmokamų agentų, nes tikras lietuvis tikrai nesidės su savo gimtojo krašto duobkasiais ir su jais ne tik nebendraus, bet ir iš viso juos pasmerks. Jeigu dar šiandien vis dėlto tokių lietuvių yra, kurie eina kartu su mūsų priešais, tai kaltės yra ir mūsų. Lietuviai, ypatingai patys jauniausi ateiviai į šį kraštą, turėtų padėti daugiau pastangų ir net organizuotu būdu imtis priemonių reikiamai propagandai pravaryti. Kr. Valdyba šį reikalą įsirašo į šių metų darbų tvarką ir pradės studijuoti, kaip ir kokių priemonių imtis mūsų suklaidintiems broliams tiesą parodyti ir juos pritraukiant prie mūsų bendro darbo.

Prie Kr. Valdybos veikia iš tisa eilė **autonominių komisijų:** Švietimo, Šalpos Fondas, Vasario 16 d. Gimnazijai remti Komisija; einama prie sudarymo politinės Komisijos, kurios specialus uždavinys būtų aktyviai dirbti Lietuvos laisvinimo darbe šiame krašte; sudaroma bus ir Premijų ir Stipendijų Fondo Valdyba. Šios visos komisijos ir Komitetai ar valdybos turi savo specialius uždavinius ir savo darbus šiems metams nustatys jos pačios.

Po visų svarstymų buvo įdomus pranešimas **p. J. Strazdo.** Jis jau specialiai buvo išvykęs šiaurėn jieškoti žemės plotų, kurie būtų reikalingi bendruomenės reikalams.

P. V. Vaidotas praneša apie pasitarimus su kitomis tautomis apie ruošiamą tarptautinį mitingą, rengiamą Toronte, kuriame bus minima bolševikinė revoliucija, davusi pradžią daugelio tautų kruvinoms nelaimėms.

J. Matulionis,
KLB Kr. V-bos Pirmininkas.
V. Vaidotas,
Sekretorius.

WINDSOR

TURĖJOM LIETUVIŠKOS DAINOS, ŽODŽIO IR ŠOKIŲ VAKARĄ.

Po ilgesnės vasaros pertraukos, Apylinkės Valdyba spalio 24 d. suruošė linksmą vakarą. Programą sudarė: lietuviškos dainos, rašytojų kūriniai ir linksmas pasišokimas. Solo dainas išpildė Detroito konservatorijos studentė Ina Variakoytė, akomponuojant Elenai Dailidaitei. Poeziją skaitė: Marija Čarneckaitė-Sims iš Detroito, Balys Rukša ir Vytautas Peseckas iš Toronto. Be to, Alfonsas Žiedas iš Detroito skaitė ištraukas iš ruošiamos išleisti knygos apie Platoną.

Kolonija nors mažutė, bet salė buvo pilna, ir liko apie šimtas dolerių pelno.

Iš tikrųjų vakaras buvo linksmas, ypač sklandžiai pravėjo meninė - literatūrinė dalis. Rengėjai ir visa kolonija labai dėkingi svečiams už programos išpildymą, Tuo labjau, kad atlikta dovanai. Apylinkės Valdyba reiškia nuoširdžią padėką kolonijos gyventojui Petrui Petruičiui už daug triūso, organizuojant parengimą.

Sekantis parengimas įvyks lapkričio 14 d. 2520 Seminol, toj pat Kroatų salėj). Salė bus atidaryta nuo 7 val.

Apylinkės V-bos vardu
J. Ražauskas.

TILLSONBURG - DELHI, Ont.

TABAKO AUGINTOJŲ AUKOS.

Tabako augintojų būrelio Nr. 166, remiančių Vasario 16 -sios gimnaziją, išsiųsta 62 dol. aukų.

Šį kartą gimnaziją parėmė sekantieji asmenys: po 10 dol. pp. Augaičiai, Ignaičiai, Grincevičiai, Kairiai; po 20 dol. — Vyt. Paulionis, ir pereitos siuntos likutis pp. Ožalų auka 2dol.

Atsilikę aukomis būrelio nariai, o taip pat ir kiti šios apylinkės lietuviai malniai porašomi prisidėti prie šio kilnaus tikslo. Geriau būtų sumažinti duoklę doleriu — kitom mūsų apylinkėj paplitusiom pramogom, bet tuo doleriu parem ti besimokantį jaunimą — būsimos Lietuvos prieauglį.

Būrelio vardu
H. Kairienė.

GRAŽIOS KRIKŠTYNOS.

Spalio 25 d. buvo pakrikštyta D. ir M. Bertulių dukrele Aldonos-Paulinos vardu. Krikšto tėvai: O. Stradomskienė ir A. Gendrėnas.

Pasirodo, kad tabakininkai moka netik puikiai ūkininkauti, bet ir šumniai pabaliavoti. Gražų sekmadienio popietį Bertulių sodybą užplūdo apie 50 automobilių. Svečių buvo visur pilna. Kilo taurės už naują lietuvaitę, Aldoną-Pauliną, už Bertulių laimę, palinkint jiems sekančio sūnaus. P. J. Stradomskis „išprovokavo" visą eilę kalbėtojų, kurie be linkėjimų, gražiu sąmojumi prajuokin osvečius.

Tarp kitko norisi pastebėti, kad M. Bertulis su St. Škuda prieš 7 metus yra pirkę augštos vertės tabako ūkį, kurį pereitais metais baigė išmokėti. Dabar ruošiasi pirkti kitą. Daugumas partnerių dažnai nesutaria, o šiuodu ramaus būdo augštaičius visi laiko pavyzdžiu.

JAUNAVEDŽIAMS STAIGMENA.

Spalio 1 8d. O. Stradomskienė ir E. Tuinylienė, p. Balaišio ūkyje, suruošė jaunavedžiams, J. Gurklytei ir J. Elliott labai gražią povestuvinę staigmeną — party.

Iš visų buvusių vestuvių dalyvių surinktų pinigų nupirko gražią, vertingą dovaną. Svečių buvo labai daug ir linksmo je nuotaikoje pokylis tęsėsi iki vėlyvos nakties.

Koresp.

— „Arg. Liet. Balso" spaustuvės ir Lituanistikos Muzėjaus statyba eina jau į galą. Muzėjuje numatoma su telkti daug vertingos lituanistinės medžiagos..

2.000 mažyčių tremtinių laukia tavo aukos. Ar jau paaukavai?

TORONTO

PAS JŪREIVIUS — VISADA!

Toronto jūrų skautai maloniai kviečia Jus atsilankyti į š. m. lapkričio mėn. 7 d. Šv. Kazimiero salėje (154 Roncesvalles) rengiamus

VIEŠNIŲ IR SVETELIŲ ŠOKIUS

dalyvaujant gausiam būriui Rechesterio skaučių ir skautų.

PUIKI MUZIKA, ĮVAIRUMAI. PRADŽIA 20 VAL.

K. L. B. ŠALPOS FONDO TORONTO APYLINKĖS KOMITETAS

skelbia P. L. B. Vokietijos Krašto Valdybos padėkos laišką už aukas Vasario 16 Gimnazijai, surinktas spalio 11 dieną Prisikėlimo bažnyčioje Toronte.

Didžiai gerbiamas Pone Vaidotai, gavę Tamstos mums labai džiuginantį pranešimą apie Gimnazijos Namams surinktoms aukoms papildyti įnašą, tas aukas ir paties Komiteto norime nedelsiant dėl to pasisakyti.

Šiandien norime meiliems Toronto lietuviams, pagal Tamstos pranešimą per rinkliavą sudėjusiems 135 dol., padėkoti, kad taip jautriai atsiliepė į šį didelį lietuvišką reikalą, o Toronto Apylinkės Komitetui už sumaniai pravestą rinkliavą ir didelį sava įnašą, papildant augščiau minėtą sumą iki 200 dol. Šioji Vokietijos Krašto Valdybos ir jos atstovaujamos Lietuvių Bendruomenės Vokietijoje padėka yra ypač nuoširdi, nes ikišiol visa našta tiems namams įgyti, juos įrengti, atremontuoti ir perkelti gimnaziją į naująją vietovę nešame tuo tarpu be žymesnės užjūrio lietuvių paramos, nors namų įgijimą rėmėme kaip tik labjausiai viltimi jos pirmoje eilėje susilaukti iš užjūrio brolių ir seserų tarpo.

Mums visai suprantamas aukotojų pageidavimas turėti be tarpį kontaktą su aukas gaunančiais. Suprasdami ir gerbdami tokį aukotojų pageidavimą, mes pradėjome leisti kuklų laikraštėlį „Vasario 16 Gimnazija", skelbti jame visus aukotojus, nes spauda nevisada gali juos visus paskelbti, apyskaitas ir žinias apie jų globojamus vaikučius. Dėl to laikraštėlio esame sulaukę iš pačių skaitytojų didelio pritarimo.

Antras laikraštėlio numeris išeina lapkričio 1 d. ir jame skelbiamos tik iki spalio 15 d. įplaukusios aukos. Tokiu būdu, deja, Tamstų gražios aukos jame dar negalėsime paskelbti. Bet Tamstų auka bus visur atžymėta, paskelbta, įrašyta į Aukotojų Knygą ir į Aukotojų Garbės Knygą. Labai gaila, kad siunčiamoji 200 dolerių suma yra taip netolitos ribos, t. y. 250 dol., kuri yra nustatyta aukotojo įrašymui į Garbės Lentą. Bet gal Toronto Šalpos Komitetas dar ją pipildys ir tokiu būdu įeis į lentoje įamžintųjų aukotojų skaičių.

Gimnazijos antrašas dar tebebuvo Diepholzas, nes gimnazija tik šią savaitę pajudės į naująją vietovę, kurios antrašas yra: Litauisches Gymnasium, Schloss Rennhof, (16) Huttenfeld, Post Lamperheim. Bet Tamstų perlaida mums eina teisingu keliu, nes Gimnazijos Namai yra Krašto Valdybos administracinis reikalas, jos ir jos Statybos Komisijos vedamas. Tam reikalui yra ir specialios Krašto Valdybos sąskaitos bankuose. Be to, juridinis asmuo yra Kr. Valdyba, o ne gimnazija, kuri yra Krašto Valdybos padalinys.

Dar kartą labai ačiū ir geriausių linkėjimų.

Pr. Zundė,
Pirmininkas.

ATVYKSTA VIEŠNIOS IŠ ROCHESTERIO.

Džiugu girdėti, jog lapkričio 7 d. iš Rochesterio atvyksta gausus būrys skaučių ir skautų.

Reikia paminėti, kad jos šiuo atvykimu atsilygina Toronto jūrų skautams, kurie buvo vasarą į Rochesterį nuplaukę, ir tikrai puikią viešnagę turėjo. Sesės dalyvaus lapkričio 7 d. Šv. Kazimiero salėje skautų ruošiamame šokių vaakre (154 Roncesvalles), taip pat sekmadienį pamaldose, bei iškilmingoje skautų sueigoje.

Toronto jaunimui tai bus maloni staigmena. **S.**

LAIKRAŠTIS VOKIEČIŲ KALBA.

Toronte gyvenantieji vokiečiai čia leidžiamo laikraščio neturėjo ir iki šiol skaitė vokiečių kalba laikraščius, kurie buvo leidžiami vienas Winnipege, o kitas Reginoje. Prieš keletą savaičių čia pasirodė naujas savaitraštis „Toronter Zeitung".

To laikraščio trečiajame numeryje yra tilpusi žinutė, kad pagal gautus iš Londono esančio centrinio komiteto nurodymus, Toronto yra susidaręs vokiečių - baltų (deutsch-baltен) sąjungos skyrius. Pirmininku išrinktas D. von. Nortbeck. **Bs.**

PADĖKOS

Toronto lietuvių orkestras „Trimitas" spalio 24 d. Niagara Falls, Ont., turėjo savo rudens koncertą-balių, kuris labai puikiai pavyko, nes daugelis asmenų įdėjo nemažai savo darbo ir pasišventimo.

Orkestro vardu reiškiu nuo širdžiausią padėką: komp.. St. Gailevičiui už dirigavimą, sol. B. Marijošiui, prof. S. Kairiui ir J. Pažemiui už talkininkavimą koncerto programoje. Muz. A. Prialgauskui už instrumentavimą muzikos orkestrui. Niagara Falls, Ont., Lietuvių klubui ir pp. Mačikūnams už prielankumą ruošiant koncertą. P-lei V. Panavaitei už dainavimą šokių refrenų. Žurnalistui Kl. Prelgauskui, p. Zmuidiniui, p. Beresnevičiui, Tėvams Pranciškonams Toronte, Kanados ir Amerikos lietuviškai spaudai už šio koncerto išgarsinimą, Toronto Liet. Namams ir jų administratoriui p. Budreikai už sutei kimą nemokamai patalpų repeticijoms, Ponams Dovydaičiams, p. Kl. Stravinskui, p. J. Zaleckui, p. J. Šulcui, p. Paluliui, p. Brakui, p. V. Pilėnui, p-lei Valiulytei, p. J. Lapinskui ir p. V. Bričkui už nuoširdų darbą baliaus metu, — visiems ačiū.

Nuoširdžiausias ačiū Kanados ir Amerikos lietuviškai visuomenei, kuri taip gausiai atsilankė į šį koncertą. Ačiū! Ačiū!

St. Jokubaitis,
T. L. O. „Trimitas" vadovas.

*

Už neparastai puikią mūsų sidabrinio jubilėjaus staigmeną nuoširdžiai dėkojame mūsų mieliesiems rengėjams: pp. B. J. Šulmistrams, p. M. Leknickienei, p-lėms O. T. Stankūnaitėms, p. V. Ottienei, p. V. Girinienei, p. S. Vaišvilienei, p-lei F. Pinkevičiutei, p. K. Leipui, p. Katasanovui; taip pat dėkojame dukterim ir sūnui.

Už puikius linkėjimus bei sveikinimus širdingai dėkojame: p. J. Kardeliui, p. G. Rukšėnui, p. P. Dikaičiui, p. J. Parojui ir p. V. Kačergiui.

Taipogi dėkojame visiems prisidėjusiems prie suruošimo mūsų iškilmių ir už visų vardu mums įteiktas nepaprastai vertingas dovanas. Širdingas ačiū visiems.

Ona ir Mykolas Šulmistrai.

Laiškas iš Havajų

PARAŠYTAS A. JENKINS „NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS“ SKAITYTOJAMS.

Gerbiamas Redaktoriau! Jūsų laiškutį su kvietimu parašyti iš tolimųjų Hawajų į „Nepriklausomą Lietuvą“ gavau. ačiū. Skaitau už didžią garbę būti pakviestu Jums bendradarbiauti. Tik nelaimė tame, kad aš priklausau senąjai kartai, kuri neturėjo laimės ragauti nepriklausomos Lietuvos prusinimo ir todėl esmi silpnas rašytojas. (Kad taip visi „prusintieji“ sugebėtų rašyti... Red.). Be to, žinau, kad tams tos turite labai gerų rašytojų ir tokiam, kaip aš, lįsti į jūsų laikraščio skiltis nėra drąsos. (Nė vienam laikraščiui bendradarbių dar niekad nebuvo perdaug. Red.)

Jūs norite, kad parašyčiau, apie „Hawajų gamtą, žmones, gyvenimą, sąlygas ir tt.“ Tai didelės užduotys, nors dalinai bandysiu.

Labai gražus kraštas.

Kai šį spalio mėnesį pas jum medžių lapai krinta, gėlės nuvytusios, žolynai parudę, lankos ir visos pievos, dirvonai ir visi laukai pilkai juosvi, suniurę, rengiasi ilgam miegui; kai gamta žmogaus sielos prie savęs jau nevilioja, ir jau po rasotas pievas basom kojom nepabraidžiosi, tai pas mus visai kas kita: Medžiai vis taip pasipuošę žaliais lapais ir vaismedžiai apsikaišę žydinčiais žiedais. Bitutės, kaip visuomet, dūzgia, dirba, renka medų, taip, kaip pas mus būna gegužės mėnesį, — čia gegužės mėnuo visuomet.

Bananų, vyšnių, slyvų, apelsinų, obuolių, kriaušių, serbentų, agrastų, aviečių, riešutų ir daugelio kitokių vaisių pirkt nereikia: tik nueik į krūmus ir gausi, kiek tik gali panešti. Daržovių irgi nereikia pirkti: nueik daržan ir skink agurkus, gali pasiraut ir ropučių, ir svogūnų, o kopūstą už galvos — ir neškis.

Žvejojam lietuvišku tinklu.

Nori žuvies? Nelauk, kad kas tau atneštų. Didysis Pacifiko ežeras po pat langu. Jei gu nenori per ilgai laukti kol žuvis užsikabins ant meškerės, dėk bučių, — bus ne vien žuvies, bet ir vėžių ir drigantų. O jei nenori ir taip, daryk kaip aš. Įsigijau lietuvišką tinklą (trubicą). Kai vanduo žemas, įsibridęs užtiesiu. Po trijų valandų vanduo pakyla, po šešių būna labai augštas ir tuomet ateina didžiosios vilnys, kartu ateina ir visokios žuvys. Už 12 valandų vanduo vėl būna žemas, ir jau einu imt laukan tinklo. Tik bėda tame, kad nepajėgiu vienas žuvies panešti, ir reik šauktis pagelbos, — žuvies būna lig valiai visiems! Čia nereikia luoto nei čaikos, — gali tinklą užtiesti įsibridęs ir taip išsiimti, jo niekas nejudins, nes Pacifike vietos yra pakankamai visiems.

Hawajiečiai niekad nematė lietuviško tinklo (trubicos), tai domisi ir labai daug ateina žiūrėti, kaip šitas stebuklingas padaras atrodo, kad tiek daug ir visokių žuvų pagauna? Jie turi tinklų, bet pavienių, tai žuvį pagauna tik tą, kuri galvą įkiša, bet didesnės jie negali pagauti, o aš pagaunu visokias. Tik bėda su tais vėžiais: kad prilįs, prisinarplios, tai negali nei tink lo iškelti ir prisiglausti negalima: savo replėmis jie kai gnybtels į pašonę, tai net saldu pasidaro.

Jūs kai pažiūrėsit į St. Lawrence upę, tai pamįslysit, kaip čia galima lįst į tą vandenį? Drebulys krečia tik pažiūrėjus — brrrr, šalta. Bet pas mus nešalta, kai čia būnam, tai oro laipsnis nebūna žemesnis už 73 ir neaugštesnis 90, veik visuomet būna plius 83 F. Kai įeini vandenin, nesinori eit laukan; malonu ir žvejoti labai smagu.

Krautuvėse pas mus visko pilna, kaip ir pas jum. Tik mažas pasirinkimas daržovių ir vaisių, nes tokius dalykus perka tik tinginiai ir paliegėliai, kurie tingi arba nepajėgia daržo susikasti bei į krūmus nueiti. Žuvies pirkti taipgi nėra. Žmogui tinginiui čia labai didelė bėda gyventi. Bet darbo skruzdei — tikras rojus.

Bendras salų vaizdas.

Hawajai susideda iš 8 salų: 7 jų apgyventos, aštuntoj nėra nieko. Pirmutinė sala nuo San Francisko yra už 2.410 mylių. Kiekviena sala turi savo vardą.

Pirmutinė yra pati didžiausia vadinasi Hawaii; gyventojų turi 67.683; sausžemio yra 4.030 ketvirt. mylių; du milžiniški ugniakalniai: **Mauna Lea** kalnas turi 13.679 pėdų augščio, veikia, verda kunkuliuoja ir spjaudo ugnį iš žemės vidurių. Kitas, **Mauna Kea** — turi 13.784 pėdas augščio, užgęsęs, ant pat viršaus guli sniegas per daugelį mėnesių, kartais nenutirpsta per ištisus metus.

Į pat kalno viršūnę galima užvažiuoti automobiliu. Ten žmogus jaučiasi labai keistai: lyg nustoja sąvokos, ką pasidėsi, tą pamirši, nepasiimsi.

Tropiški byčiai, nepereinamos pelkės, bet grąžūs asfaltiniai keliai, amžinos girios, iš ugniakalnio teka verdanti lava ir nakties metu būna labai gražus vaizdas; derlingos plantacijos cukrinių nendrių, daug yra krikščioniškų bažnyčių ir viena pagonų šventykla.

Antra sala vadinasi Maui. Ji turi 41.264 gyventojus ir 728 keturkampes mylias sausžemio. Čia yra didelis ir įdomiausias pasauly vulkano kalnas, Haleakulia, kuris turi 10.025 pėdas augščio ir 3.000 gilumo žemiau jūrų paviršiaus, 27 mylios aplinkui žiotis, užgęsęs.

Trečia ir pati mažiausia sala vadinasi Kaholave, 45 keturkampės mylios, neapgyventa ir niekam nevalia ten įkelti kojos — JAV apsaugos tvirtovė.

Ketvirta sala vadinasi Lanai, 144 mylių ploto, turi 3.131 gyventoją. Čia yra didžiausia ananasų plentacija. Viskas priklauso vienai Hawaiian Pineapple kompanijai.

Penkta sala vadinasi Molokai, turi 4.939 gyventojus, 260 ketvir. mylių plotą sausžemio. Čia yra dvi milžiniškos ananasų plantacijos.

Šešta sala, daugiausiai apgyventa, vadinasi Oahu; gyventojų turi 347.440; 604 kv. mylių. Šioje saloje yra didžiausias ir svarbiausias Honolulu miestas, Hawajų teritorijos kapitolis, valdžios, komercijos, finansų ir mokslo centras. Didžiausia laivyno bazė Pearl Harbor ir didžauisia pasauly lėktuvų stotis, skaitoma modernine pasaulio kryžkele.

Septinta sala vadinasi Kauai, gyventojų turi 29.838 (mes irgi čia gyvename) 555 ketvr. mylių ploto. Čia yra didžiausios cukrinių nendrių plantacijos. Kauai sala vadinama „Gėlių daržas“. Hawajuose visur yra daug gėlių, bet jų niekur nėra tiek daug, niekur taip buiniai jos neauga, taip gražiai nežydi ir taip maloniai nekvepia, kaip pas mus.

Tikras rojaus kraštas.

Medžių lapai vis žali, vieni nukrinta, tuojau kiti auga, žaliuoja ir gėlės vis žydi; kai kurie vaismedžiai duoda vaisius apskritus metus.

Aštunta ir paskutinė sala vadinasi Niihau; gyventojų turi 335; 72 ketvirt. mylios. Viskas vienos Robinsonų šeimos savastis. Čia didžiausios gyvulių ganyklos. Augina galvijus ir vien tik iš to visi žmonės gyvena. Legendų pa davimais šioj saloj gyvenusi stabmeldžių dievaitė Palė.

Bendras vaizdas yra toks: Hawaii turi arti pusės miliono (500.000) gyventojų, bend ras plotas užima 6.400 keturkampių mylių. Tai kunkuliuo jantis Pacifico puodas — įvairių tautų, rasių ir tikybų. Apie trečdalis žmonių japonų kilmės, penktadalis baltveidžių, visi kiti — tikras mišinys. Tik rų hawajiečių (polineziečių), kaip Amerikoj indėnų, priskaitoma 11.000. Ir jau penki lietuviai!

A. Jenkins.

Kaip aš kalbėjau į Lietuvą

Amerikos Balsas yra išgarsėjęs visame pasauly. Jis yra žinomas net ir už Geležinės uždangos. Nors ten Amerikos Balso klausyti neleidžiama ir už klausymą žiauriai baudžiama, bet pasirodo, kad vis dėlto žmonės jo slapčia klausosi, o pasiklausę net ir ryžtasi žengti per geležinę uždangą. Man buvo labai įdomu pamatyti šią įstaigą, milionus žmonių jaudinančią ir milionams žmonių duodančią gerų vilčių — kad vergijos laikai pasibaigs ir laisvė pavergtoms tautoms vėl sušvis. Todėl labai apsidžiaugiau, kada koncertuodama New Yorke, gavau kvietimą prakalbėti į pavergtą Lietuvą per Amerikos Balsą.

Į Amerikos Balsą mane palydėjo p. J. Audėnas, kurio šeimai aš esu labai dėkinga už nuoširdžią viešnagės metu globą. 57-je gatvėje, West 224 nr., mes radome keturis dangoraižius, kokius galima matyti tiktai New Yorke. Taigi — įstaiga milžiniška. Žinoma, mums teko lankytis lietuvių skyriuje. Mus sutiko gražiabalsė AB pranešėja V. Grigaitytė ir pristatė Lietuvių skyriaus vedėjui Adv. K. Jurgėlai, kuris supažindino su skyriaus bendradarbiais: P. Labanausku, Dr. V. Dambrava, A. Vaičiulaičiu, L. Dambriūnu, o su B. Darlys-Drangeliene aš jau iš Lietuvos buvau artimai pažįstama, kaip su bendradarbe — Lietuvos operos soliste.

Prieš kalbant per AB radiją, mane dar supažindino su režisieriumi J. Boley-Bolevičium, kuris režisuoja visas transliacijas.

Visi įkalbėjimai pirma yra įrašomi į plokšteles ir nustatytu laiku transliuojami. Aš negalėjau kalbėti be susijaudinimo, — juk tai tie žodžiai buvo skiriami mielai išsiilgtai Lietuvai. Galvojau, kad lengviau būtų buvę įdainuoti... Bet V. Grigaitytė man davė klausimus ir aš į juos atsakiau, kaip sugebėjau.

Lietuvių skyriaus bendradarbiai aprodė man Pabaltijo kaimynų skyrius, kurie yra greta Lietuvių skyriaus ir užbaigai dar labai maloniai ir simpatingai visu būriu nulydėję į puikų restoraną pavaišino pusryčiais, už ką aš labai dėkinga. Sakoma, kad tas restoranas gyvenąs daugiausia iš Amerikos Balso bendradarbių. Ir nenuostabu, nes Amerikos Balsas turi visą bendradarbių armiją, kuri kalba bene 50-čia kalbų.

Noriu suminėti, kad man esant A. B-se, buvo transliuojama kalba labai populiaraus Amerikoje vyskupo Fulton Sheen, kuris labai vaizdžiai ir dokumentuotai supažindino Amerikos žmones su Pabaltijo valstybių okupacija. Ši pranešimą į Lietuvą pasiuntė ir AB Lietuvių skyrius.

Kad tautiečiai galėtų paklausyti AB, čia paduodu transliacijų valandas ir bangas:

Naujas „Amerikos Balso“ transliacijų laikas ir bangos.

Lietuvoje AB dabar girdimas 10 kartų. Dvi skirtingos programos kasdien duodamos iš New Yorko ir viena — iš Europos.

Pirmoji programa iš New Yorko dabar transliuojama 11 val. ryto 13, 16, 19, 25, 31, 49 ir 251 metro bangom. Lietuvoje ta programa gridima 7 val. vakaro, nes tarp New Yorko ir Lietuvos laiko yra 8 valandos skirtumo. Ši New Yorko programa kartojama Lietuvai po pusvalandžio, t. y. 7 val. 30 min. 31, 41, 49 ir 75 mtr. bangomis.

Sekanti programa Lietuvon siunčiama iš Europos 9 val. 45 min. vakaro Lietuvos laiku (1 val. 45 m. popiet New Yorko laiku) — 19, 21, 49, 75 ir 251 metro bangom. Europos programa Lietuvos laiku kartojama 3 val. ryto ir 7 val. 15 min. ryto — 31, 41 ir 49 m bangom ir 4 val. popiet — 25, 31, 41 ir 49 m bangom.

Antroji programa iš New Yorko leidžiama 4 val. popiet, kai Lietuvoje jau yra vidurnaktis — 19,25, 31, 41, 42, 49, 50 ir 251 m bangom. Ši programa Lietuvos laiku kartojama 12 val. 15 min. dieną — 19 ir 25 m. bangomis, o 3 val. 15 min. p. p. ir: 5 val. 45 min. popiet — 16, 19, 25 ir 31 mtr. bangomis.

Tarp New Yorko (Montrealis ir New Yorkas turi tą patį laiką) ir Lietuvos 8 valandos skirtumas.

Norint sužinoti, kada „Amerikos Balsas“ girdimas Australijoje, Branzilijoje ir kituose kraštuose, pirmiausia reikia surasti valandų skirtumas tarp tos vietovės ir New Yorko laiko ir atimti ar pridėti atatinkamas valandų skaičius.

Laiko skirtumą galima sužinoti telefonų arba telegrafo stotyse. Knygynuose gaunamas „World Almanac“ irgi turi laiko skirtumo tabeles.

E. Kardelienė.

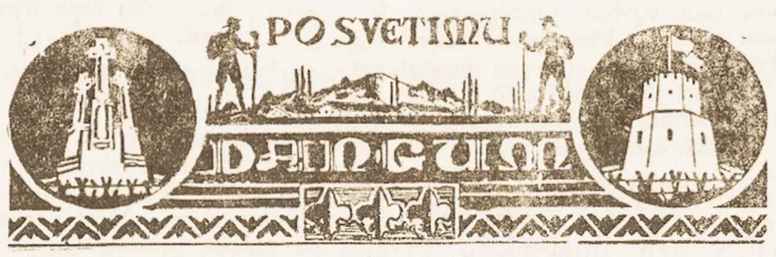

Veda sktn. inž. J. Bulota

LIETUVIŠKOSIOS SKAUTYBĖS 35 M. SUKAKTIS.

Š. lapkričio 1 d. sukanka 35 m. nuo Lietuvos Skautų Sąjungos įkūrimo Vilniuje, 1918 m. Lietuviškajai skautybei pradžią davė vyresn. sktn. Petras Jurgėla, šiuo metu gyv. 800 Goodrich St., Uniondale, L. I., N. Y.

Reikšmingai sukakčiai artėjant, Lietuvos Skaučių Seserijos Vyriausioji Skautininkė Dr. D. Kesiūnaitė rašo lietuviškajam jaunimui išeivijoje:

„Skautybės idėja atsirado Anglijoje iš reikalo ginti savo kraštą ir kovoti su tautoje įsivyravusiu indiferentiškumu savo valstybės reikalams.

Ir nepriklausomoje Lietuvoje skautybė atsirado ankštai susijusi su mūsų tautos išgyvenimais savo nepriklausomybę atkuriant. Iki komunistų okupacijos lietuviškoji skautybė per savo eiles praleido apie 60.000 moteriško ir vyriško jaunimo. Lietuvos skautė ir skautas įgijo pasitikėjimą, buvo įvertinti visuomenės, savo krašto vadovybės ir pasaulio skautų — skaučių šeimos.

Komunistams okupavus mūsų kraštą, jau pirmomis dienomis L. S. S. buvo uždaryta. Tačiau šis okupanto patvarkymas neišbraukė skautybės iš mūsų jaunuomenės širdžių. Lietuviai skautai ir skautės veikė ir komunistų bei nacių okupacijų metu, nors ir neviešai.

Antrąjam Pasauliniam Karui praėjus, Lietuvos Skautų Sąjunga vėl atgijo. Deja, tik ne savoje Tėvynėje, bet sunkioje tremtyje ir emigracijoje savo tautos uždaviniams atlikti.

Šiandien, nors išblaškyti, bet gyvename laisvuose kraštuose. Kiekvienai mergaitei ar berniukui, jaunuolei ar jaunuolei yra atviros durys į lietuvių skaučių ir skautų vienetus ir tikra yra Lietuvos Skautų Sąjungos tęstinumo galimybė. Tik neišsižadėkime jos.

Minėdami 35 metų lietuviškosios skautybės sukaktį:

1. Pakelkime skautiškumo lygį savo vienetuose.
2. Įsisąmoninkime lietuviš-

Nukelta į 6 pusl.

Juodoji ranka

5.

Voukelitchas, Miyagi ir Ozaki sudarė „tris didžiuosius“ Sorges šnipų tinkle, kuris laikui bėgant smarkiai išsiplėtė. Be šių trijų šnipų tinkle dirbo dar 19 kitų. Puikiai suorganizuoti, jie buvo tiesiog meistriškai vadovaujami darbštaus „Frankfurter Zeitung“ Tokio korespondento.

Norėdamas tinkamai paruošti savo paties ir jų visų ateities veiklos dirvą, Sorge pradėjo vykdyti įvairius planus, kurie, paviršutiniškai žvilgterėjus, atrodė, buvo betiksliai. Užuot vogęs dokumentus ir laužęs geležines spintas, jis lankėsi meno galerijose ir muzėjuose. Užuot dirbęs nematomu rašalu, jis meistriškai išmoko gaminti japoniškus patiekalus. Užuot nusipirkęs durklą ar juodą skraistę, jis įsigijo maždaug 1000 knygų apie Japonijos istoriją, pramonę, meną bei religiją ir laisvalaikiu jas skaitydavo. Savaitgaliui atėjus, jeigu neskaitydavo tų knygų ar nebuvo užimtas baliaus surengimu, jis motociklu ar pėsčias keliaudavo po visas Japonijos salas, kur jis susitikdavo su ūkio darbininkais, girininkais ir geišomis. Po kiek laiko jis netgi pradėjo skaityti paskaitas apie japonų meną savo tautiečiams vokiečių klubo patalpose.

Maždaug dvejus metus jis taip keistai elgėsi. Po to, kaip atrodė, betiksliai praleistas laikas pradėjo nešti vaisius. Sorge buvo genialiai pramatęs, kad ryšys tarp paveikslo piešimo ir karo laivų škicų, Šinto religijos ir karo planų žinojimo, buvo tiesiogiai svarbus faktorius. 1935 m. Sorge, dėka savo puikaus nusimanymo apie visokius Japoniją liečiančius klausimus, buvo visuomenės akyse pripažintas kaip geriausiai informuotas ir labjausiai apsišvietęs svetimšalis. Ši reputacija jam buvo reikalinga sėkmingai šnipinėjimo veiklai. Tai jį įgalino bendrauti su svarbiais visuomenės veikėjais Japonijoje kaip lygus su lygiu. Juo daugiau jis turėjo žinių, juo daugiau žinių jie jam pasakydavo. „Meno studijos“, kaip jis vėliau rašė, „buvo būtinai reikalingos darbui, kurį atlikau Maskvai. Be tų studijų ir bendro kultūrinio apsišvietio, mano slaptoji misija būtų buvusi neįmanoma“.

Labjausiai šio karšto nacių korespondento sugebėjimais buvo paveiktas pulkininkas - leitenantas Eugenijus Ottas. Kai Ottas buvo pakeltas į pulkininko - majoro laipsnį ir paskirtas ambasadorium, jo draugystė su Sorge dar labjau sustiprėjo. Mokyto daktaro nuomonės ir sprendimai buvo taip aštriai pramatyti, kad naujasis ambasadorius laikė jo patarimus neįkainojamos vertės. Ottas nejučiomis įprato rodyti Sorgei oficialius dokumentus ir atvirai diskutuoti su juo savo darbą. Netrukus ir visi kiti attaches, įskaitant ir Geštapo reprezentantą pulkininką J. Meissingerį, pasekė tuo pavyzdžiu. Vienas tik laivyno attaché Wenneckeris šaltai laikėsi Sorgės atžvilgiu. Jis nemėgo jo.

Sorge taip gerai savo žodžius ir veiksmus kontroliuodavo, kad nors jis gyveno ir dribo su jais labai artimuose santykiuose ir beveik kiekvieną naktį su jais gerdavo ir daugiausia už visus kitus išgerdavo — nė vienas iš jų neįtarė, kad Sorge mokėjo rusų kalbą. 1938 m. Sorge jau buvo taip susibičiuliavęs su Ottu, kad pastarasis pasiūlė jam, paprašius iš laikraščio redakcijos atostogų, nuvykti į Manilą ir Hongkongą surinkti užsienių reikalų ministerijai reikalingų žinių. Pasiūlymas Sorgei buvo ypatingai malonus ir jis nutarė nušauti vienu šūviu du kiškius. Jis nuvyko pas Klauseną, kur jis susisiekė su Wisbadenu (slaptu komunistų siųstuvu), prašydamas pasiųsti rusų kurjerį į Honkongą.

Honkonge sutartame restorane, po trečios valandos atsisėdęs prie baro, Sorge išsitraukė iš kišeniaus pypkę. Neužsidegdamas laikė ją rankoje. Tuo tarpu į restoraną atėjo kitas pilietis ir, prisėdęs prie baro, išsitraukė iš kišenės ilgą juodą cigarą; neužsidegdamas vartaliojo jį tarp pirštų. Sorge tada užsidegė savo pypkę, gi tuoj pat ir anas žmogus pradėjo rūkyti savo cigarą. Maskvos kurjeris tada apleido restoraną. Sorgė irgi pakilo ir nusekė jo pėdomis į netoliese esantį parką. Nepažįstamasis sulėtino žingsnius ir Sorge greitai jį pasivijo. „Linkėjimai nuo Katchos“ prabilo rusas. „Linkėjimai nuo Gustavo“, atsakė Sorge ir perdavė jam mikrofilmas.

1939 m., karui prasidėjus, Ottas nutarė, kad ambasadoje jam yra reikalingas spaudos attache. Be jokios abejonės jis pasirinko toms pareigoms Sorgę. Stalino šnipas galėjo pasidžiaugti ne tik didesne alga, didesnės padėties įtaka bei prestižu, bet ir tuo, kad jis buvo dabar oficialus nacių valdininkas. Ambasadorius ir kiti attaches tokiu pasirinkimu buvo sužavėti. Sužavėtas buvo ir Sorge. Sužavėta ir Maskva.

Dalyvaudamas įvairiose konferencijose, pusryčiaudamas ir privačiai pasikalbėdamas su ambasadorium, Sorge sužinodavo ir patirdavo kiekvieną vokiečių karo paslaptį. Ottui pareikalavus, Sorge netgi buvo vienas iš dalyvių Vokietijos ir Japonijos sutarties derybose bei jų pasirašymo akte. Kartais jis už Ottą pasirašydavo įvairius svarbius pranešimus, skirtus Vokiečių užsienių reikalų ministerijai. Bet įdomiausia tai, kad visas ambasados personalas, nieko nenujausdamas, dirbo Maskvos naudai. Jeigu Sorgei ar komunistų Ketvirtąjam Biurui prireikdavo kokių ypatingai svarbių žinių. Sorge be ceremonijų pasikviesdavo tos srities attachę, kuris pareigos jausmo vedamas, bėgdavo jų surinkti.

Tuo pačiu laiku Ozaki, Sorgės dešinioji ranka, iššnipinėjo japonų karo paslaptis. Viena iš priežasčių, kurios nusvėrė svarstykles Ozaki naudai, kai Sorge pasirinko jį savo asmens padėjėju, buvo jo glaudūs ir draugiški santykiai su kunigaikščiu Konoye ir dar draugiškesni ryšiai su dviem kunigaikščio asmens sekretoriais. Tarp 1938 ir 1941 metų Konoye buvo tris kartus išrinktas ministeriu pirmininku. Ozaki būdamas neoficialus japonų ministerio kabineto patarėjas, išduodavo Sorgei visus kabineto nutarimus, kuriuos jis mintinai atsimindavo arba nukopijuodavo. Tai buvo tas pats, ką vokiečių ambasadorius, Japonijos ministeris pirmininkas ir visas japonų ministerių kabinetas būtų kvietęsis patį Staliną dalyvauti jų slaptuose posėdžiuose.

(Daugiau bus).

Lėkštės atskrenda iš kitur

3.

Japonijoje.

1952 m. gruodžio 29 d. lygiai 7.30 val. vakaro akro avia cijos bazė Šiaurės Japonijoje pašaukė bombonešio B-26 įgu lai: „Ką tik pastebėjome UFO (nežinomą oro objektą). Atrodo, lyg šviesų grupė — raudonų, baltų ir žalių". Momentui praėjus radoro aptarnautojai pagavo tą UFO. Dėl bombonešio B-26 lėtumo nebuvo įmanoma pasivyti. Lygiai 7.45 val. F-74 pilotas per radijo pranešė tą patį dalyką. Jo pranešimą pagavo pulk. Curtis Law, kovos lėktuvų palydovų eskadrilės vadas Japonijoje. Jis tuo metu skrido sprausminiu (jet) kautynių lėktuvu 27.000 pėdų augštyje. Trims minutėms praėjus jis pastebėjo tuos keistus skraiduolius. Pašaukęs bazę jis ga vo paraginimą bandyti pasivy ti tuos šviesulus. Kildamas augštyn, pulk. Low užgesino savo lėktuvo šviesas. Skrisdamas be šviesų ir vengdamas, kad jo nepastebėtų, pulk. Low pakilo 35.000 pėdų. Priartėjęs prie lėkščių jis pastebėjo, kad jų šviesos sukasi priešingomis pusėmis, pastoviai vienodai tarp 6 ir 12 kartų per minutę. Low matė tris pastovias baltos šviesos angas (sha fts) lėkščių išorėje. Matyt, lėkščių viena dalis sukosi, tik tas šviesų kitimas buvo stebinantis. Momentais visa lėkštė buvo viena solidi spalva — balta, žalia arba raudona. Pro tarpiais jis matė trumpas kom binacijas — raudona — balta, raudona — žalia ir žalia — balta. Tačiau tie trys baltos šviesos spinduliai visą laiką pa siliko pastovūs.

Pulk. Low paspaudė savo F-84 pilnu greičiu. Skrisdamas po 500 mylių per valandą, jis bandė prilėkti arti, bet, matyti, jo neapšviestą lėktuvą jie pastebėjo, nes po poros sekundžių lėkštė pagreitino skridimą ir per 30 sekundžių visiškai dingo.

Penkioms minutėms praėjus, skrisdamas 35.000 pėdų augštyje, pulk. Low vėl pamatė vieną lėkštę. Šį kartą iš bandymui jis paliko savo švie sas neužgęsintas ir bandė skristi artyn. Bet staiga lėkš tė pasuko į vakarus ir dingo per 5 sekundes. Vienuolika dienų vėliau, naktį viršum Japonijos vėl buvo pastebėtos pa našios besisukančios šivesos ir pasektos radaru.

Pulk. Low pranešė abudu įvykius karo korespondentams, išskiriant kai kurias smulkmenas, ir pridūrė: „Tai nėra kelių įsivaizduojančių asmenų pranešimai. Jie yra išmokslintų pilotų bei radaro operatorių patikrinti pranešimai.

Kanados komentarai.

Nuo 1950 metų Canadian caucer project vadovaujantis inžinierius Wilbur B. Smith, atvykęs į Washingtoną tarptautinėn oro bangų ilgumo konferencijon, davė maj. Key hoe kai kurių paaiškinimų apie pasiekimus Kanadoje. Ka nados oficialioji nuomonė pra džioje taip pat buvo skeptiška. Bet anksti 1952 metais, po visos serijos nepaprastų stebėjimų, Kanados nuomonė pa grindinai pasikeitė. Inž. Smith pareiškė: „Aš esu įsitikinęs, kad tie dalykai yra tikri, kad tai yra kažkokios rūšies maši nos. Mes svarstėme tris galimybes: pirma, kad tai yra tarpplanetiniai, antra, kad jie yra Jungtinių Valstybių slaptas išradimas, trečia, kad Rusijos. Paskutinės dvi prielaidos neatlaiko kritikos. Iš visų įrodymų svorio aš tikiu, kad lėkštės ateina iš pasaulio erdvių. Ir aš manau, kad jų pasirodymas ir paskatino jūsų vyriausybės susidomėjimą erdvių skridimu ir dirbtinų satelitų statymu. Esu tikras, kad jūsų vyriausybė taip pat yra gyvybiškai suinteresuota slaptos propulsijos (varomosios jėgos) tyrimu".

„Grupė Kanados mokslinin kų, kalbėjo inž. Smith, kurį laiką dirba sąryšy su proble ma apie žemės magnetinį lauką. Tie tyrinėjimai, atrodo, atidaro kelią į naują magnetikos technologiją ir, jei pirmosios išvados yra teisingos, jis patiekia gatavą atsakymą į daugelį stebinančių dalykų ry šium su pastebimais skraidančių lėkščių reiškiniais".

Kanada bene pirmoji jau pasimokė iš lėkščių ir pradėjo rimtai tirti naujus propulsijos kelius naujos magnetikos tech nologijos srityje. (Kaip spaudoje buvo skelbta ir patiekti net paveikslai, Kanada jau stato skraidančias lėkštes, tik, atrodo, tuo skirtumu, kad jos kol kas nesisuka ir nepasieks tikrųjų lėkščių pasakiško grei čio. J. P.). D. b.

610 senelių skursta tremties lageriuose — palengvink jų senatvės dienas — aukok.

Mokslo-technikos naujienos

ANKSTYVASIS ATOMINIS TYRINĖJIMAS ATLIKTAS KANADOJE.

Prieš penkiasdešimt metų jaunas Naujosios Zelandijos mokslininkas Ernest Ruthher ford, kuris dirbo Montrealyje, McGill Univeristeto MacDonald Physics Buildin'e, turėjo pranašišką regėjimą apie šių dienų begalinį ir gyvybiškai svarbų atominės energijos išvystymą. Jo darbas išjudino reakcijos „grandinės" išradimą.

Rutherford, kuris vėliau bu vo Lord Rutherford, ir Mc Gill chemikas vardu Frederick Soddy, tęsė radijo aktyvumo paslapties išaiškinimą, ir įrodi nėjo, kad visas radijo aktyvinio suskaldymo procesas susideda iš vieno elemento pasikeitimo į kitą, įrodydami, kad gamta buvo sėkmingas alchemikas.

Pasakojama, kad, kai Rutherford Montrealyje turėjo viešą prakalbą, kurioje jis paminėjo išvadas, prie kurių jis ir Soddy buvo priėję, vienas McGill universiteto profesorius kreipėsi į universiteto rek torių, kad jis neleistų daryti tokių „absurdiškų tvirtinimų", nes jie gali tik pakenkti universitetui.

Istorija įrodė, kad jo baimė buvo nepateisinta. Kai kurių Rutherford'o aparatų vis dar turima McGill universitete ir bus, turbūt, patalpinti į „Rut herford Muzėjų". Šių dienų mokslininkai yra nustebinti, kad jis galėjo atlikti šiuos pagrindinius bandymus tokiais paprastais aparatais. (CS).

BANDOMAS GRINDINYS, KURIS NEAPŠALA

New Brunswick'o Viešųjų Darbų Departamentas pradėjo statyti juostą „neapšalančio" grindinio.

Šis grindinys yra specialus Europoje išrastas asfalto mišinys, kuris paruoštas, kad grindinys nešaltų žiemos metu.

Bandymo juosta bus 80 jar dų ilgumo Trans - Canada Highway plente tarp Jemseg ir Young's Cove. (CS).

NAUJAS KAULŲ APDIRBI MO BŪDAS.

Kauluose yra riebalų, yra ir baltymų, iš kurių gaminami že latina ir klijai; kaulų kalkės ir fosforas reikalingas trąšoms.

Ligi šiol iš kaulų riebalus ištraukdavo įkaitintais benzinos garais. Dabar atrastas naujas būdas — šaltu vandeniu! Sutrupinti kaulai apipilami didžiuliuose kubiluose šaltu vandeniu ir paleidžiamas labai augšto dažnumo bangų virpėjimas — smūgiai. Stiprios virpėjimų srovės smūgiai plintą 4000 metrų per minutę greičiu, sudaužo kaulų riebalų ląstelių sieneles ir išskiria iš jų riebalus. Nė sekundės netrunka ir kaulų riebalai plaukia vandenyje.

Po 8 minučių nuo darbo pra džios galima iš kaulų liekanų baltymų gaminti klijus. Šį naują anglų išradimą jau per ėmė amerikiečiai. Naujas būdas yra vienas stambiausių atradimų riebalų gamybos srityje. Pritaikius panašią eigą, galima lengvai riebalus išspausti iš silkių, žuvų, kepenų, iš kokoso riešutų.

Dabartiniu būdu gauti žuvų taukai turtingesni vitaminais, negu anksčiau gautieji.

Kaulų riebalai plačiai varto jami: jie suskirstomi į gliceriną ir riebalų rūgštis. Iš pastarųjų gaminamas muilas, stearinas ir oleinas. Oleinas su kitomis medžiagomis reika lingas audimų gamyboje. Iš stearino gautąja smala izoliuo jami kabeliai ir impregnuojamos įvairios medžiagos. Iš kojų kaulų išgaunamas labai geras vad. nagų aliejus, var tojamas tiksliems laikrodžiams ir mechaniškiems instrumentams tepti. Taip pat ge riausią odos rūšį tepa irgi nagų aliejumi.

ĮSIGALĖS VANDENINIAI AERODROMAI.

Garsaus lėktuvo „DO X" konstruktorius prof. Dornje, pranašauja gražią vandens lėk tuvams ateitį. Pastaruoju laiku plačiai pradėti statyti van dens lėktuvai.

Šiandieninių lėktuvų svoris ir greitis kyla. Todėl ir pakilimo takai turi būti kaskart statomi vis ilgesni ir stipresni. Aerodromai kainuoja neįsi vaizduojamas sumas. Čia ir peršasi mintis panaudoti natūralius pakilimo ir nusileidimo takus — vandens paviršių. Pradėjo anglai, bandymai pra vedami ir JAV-se. Pasirodo, kad sprausminiai lėktuvai gali puikiai pasinaudoti vandens aerodromais.

Dar viena savybė iškelia vandens aerodromo panaudojimą: pajūrį ar ežerų turinčios valstybės, gali nejuntamai greitai sutraukti stiprius oro puolamuosius dalinius be didelių pasiruošimų jiems staty ti aerodromus.

LĖKTUVŲ NAUDOJIMAS.

Daugiausia lėktuvų Ameri-

KULTŪRINĖ KRONIKA

SVARBESNIEJI LITUANISTINIO DARBO RAMSČIAI.

Sudaryta Lituanistikos Instituto Iždo Taryba.

Šių metų vasario 20 d. Čikagoje, inž. A. Rudžio, Ilinojaus Lietuvių Prekybos Rūmų ir Rockwell Engineering Co. prezidento, rezidencijoje (9339 S. Oakley Ave.), buvo sukviestas Lituanistikos Instituto (281 Olmstead Rd., Riverside, Ill.) Iždo Tarybos or ganizacinis susirinkimas, kuris išrinko tos tarybos valdybą su valdybos pirmininku inž. A. Rudžiu priešaky.

Nuo to laiko organizacinis instituto darbas jau beveik yra visai baigtas. Rugpjūčio pradžioje Lituanistikos Institutas buvo įregistruotas Ilinojaus gubernatūroje Springfielde ir gautas Čarteris jam veikti kaip nepelno instituci jai. Šiuo pranešimu skelbiamas ir Iždo Tarybos narių sąrašas, į kurį įeina šie plačiai žinomi biznieriai, visuomeninkai ir profesionalai, kurių didžiausias daugumas yra Čicagos bei jos apylnikių gyventojai (abėcėlės eile): kun. I. Albavičius, J. Bačiūnas (Sodus, Mich.), A. Baliūnas, St. Balzekas, Dr. S. Biežis, Dr. M. J. Colney (Waterbury, Conn.), Dr. P. Daudžvardis, adv. P. P. Gaddy, P. Gaučys, J. Ginkus (Brooklyn, N. Y.), D. Kuraitis, J. Kutra, Just. Mackevičius, J. Pakel, inž. A. Rudis, inž. A. Semėnas, Dr. V. P. Tumasonis, prel. B. Urba, J. Vilkaitis; be to, tarybai priklauso ir instituto preziden tas. Institutas pasilaiko teisę netolimoj ateity į Iždo Tarybą dar pakviesti ne daugiau kaip 4 asmenis.

Lituanistikos Instituto laikinoji vadovybė sveikina šiuos pirmuosius Iždo Tarybos narius bei jo darbo svarbiausius ramsčius, kurie stovės institu to lėšų telkimo ir valdymo priešaky. Jiems yra tekęs gar bingas uždavinys — sudaryti faktines sąlygas Lituanistikos Instituto darbui tuo metu, ka da lietuvių tauta išgyvena sun kiausią savo istorijos laikotarpį, grąsinantį jai fiziniu ir dvasiniu sunaikinimu. Lituanistikos Instituto įkūrimas yra pirmas didis bendras lietuvių išeivijos kultūrinis žygis globoti, tirti ir ugdyti laisvosios lietuviškos kultūros tra dicijoms, o to žygio pirmieji svarbūs ramsčiai yra iždo Tarybos nariai, kurie visos tautos akivaizdoje yra pasiėmę pa dėti išlaikyti iškeltą laisvosios lietuvių kultūros žibintą — pa čių lietuvių, tėvynės laisvės atstatymo, šio krašto ir pagaliau visuotinės kultūros labui.

MONTREALIO LIETUVIŲ DRAMOS TEATRAS

yra pakviestas gastrolių į Toronto, kur Lietuvių namuose numatomi du vaidinimai.

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ MENO PARODĄ,

kurioje dalyvauja beveik visi lietuviai dailininkai, piačiai aptaria Australijos spauda. Se kančiame NL nr. įdėsmie tų nuomonių.

NAUJI RAŠTAI.

„AIDAI" Nr. 8(64), 1953 m. Spalio mėn. Numeris turiningas. Be ko kita „Aidų" pra nešama, kad nuo 1954 metų pradžios, prenumeratos kaina iš 5 dol. pakelta ligi 6 dol.

„SĖJA" 5 nr. Turiny: apie partijas, partizanus, spaudą; įdomios „pamaivos" ir tt. Adresas: red. 1023 N. Keystone Ave, Chicago 51, Ill., USA; adm.: P. Q. Box 271, Chicago. Kaina 2 dol. metams.

koje naudoja ne komercinės ke leivių lėktuvų bendrovės, bet JAV naftos pramoninininkai. Naftos pramonininkai naudoja 1723 lėktuvus, pradedant vien viečiais, autožirais ir baigiant keturmotoriais transporto lėk tuvais. Šis skaičius viršija vi sų vietinių ir transatlantinių keleivinių bendrovių naudoja mų lėktuvų skaičių.

Viena bendrovė naudoja 21 lėktuvą personalo ir medžiagų privežimui tarp dviejų žemynų. Jos lėktuvai vidutiniškai perskraidina apie 5000 žmonių vien per Atlantą. Be transporto, naftos bendrovės naudoja lėktuvus medžiagų tikrinimui, alyvos šaltinių jieš kojimui magnetiniu būdu ir kt. tikslams.

VENECUELOJ INŽ. A. MIKALAUSKAS

pasižymi savo statybomis visame krašte. Jis pats Valenci jos mieste yra pasistatęs puoš nią vilą su visais moderniš kiausiais įrengmais ir dideliu apelsinų sodu. Inž. A. Mikalauskas yra suprojektavęs ir pastatęs Venecueloje visą ei lę naujų bažnyčių. Atvykęs į Maracay miestą, Venecuelos prezid. Perez Jimenez su juo kalbėjosi įvairiais tarnybiniais reikalais apie pusę valandos.

S. PRANCKŪNAS.

PLAUSTAS

Tą vasarą stovyklauti mes nutarėme prie Šušvės. Draugininkas, kartą buvęs tose apylinkėse, tikino ten esant gražių vietų. Todėl mes negaišdami nutarėme apsižvalgyti ir su sirasti tinkamą kamputį. Tą problemą išspręsti teko draugininkui Andriūnui ir man. Artimiausio sekmadienio ankstų rytmetį pasikrovėme į traukinį ir po keletos valandų nenuobodžios kelionės, Dotnuvos stotyje, iš pašto vagano išsikėlę savo dviračius, jau pradžiūvusiu vieškeliu, patraukėme Krakių link.

Aplinka atrodė kaip išmirusi. Jaunai sužaliavusin pavasarin buvo nusileidusi sekmadienio rimtis ir akimis neaprėpiami laukai rodėsi, kaip iššluoti. Vienur prie kelio ilsėjosi pilkon vagon įsibėdęs plūgas, kitur purioje dirvoje išsiskėtusi akėčių pora, o šalia kalvutėje pasistiebusio vienkiemio snaudė sėjamoji mašina. Ganyklose žaluma buvo ką tik išsibėrusi ir besiganančių galvojų dar nebuvo matyti. Kai kur išpurentų plotų pilkumą, pastebimai savo žaluma stengėsi pridengti jaunučiai pasėlių daigeliai. Horizonto pakraštyje sužaliavęs miškas tartum gyvais rėmais puošė pabudusią gamtą ir joje pabertus saulės spindulius.

Rytas buvo vėsokas, todėl mudviem buvo pravartu paminti kiek stipriau ir šiek tiek apšilti. Netrukus vieškelyje pradėjo rodytis gyvybė: kelio pakraščiais skubėjo moterėlės. Baltomis skepetaitėmis užsigobusios, basos, rankoje nešinos rūpestingai nublizgintų batelių porą, storą maldaknygę, arba viską susukusios vienan bendran ryšulėlin. Iš vienkiemio išsukusi nutratėdavo lengva brikutė, arba, keleivius vos sutalpinąs, porinis vežimas. Po savaitės darbų žmonės skubėjo bažnyčion; vyresnieji padėkoti Tvėrėjui už gražų laiką prašant palaimos žemėn beriamiems pasėliams, o jaunimas pasižvalgyti šventoriuje, pažįstamų susitikti. Tik arkliai — vargšai gyvuliai, vežantieji savo šeimininkus, gal nevisai suprato sekmadienio reikšmę, nes jiems po sunkios savaitės klampojant purioje žemėje ir ši septinta neatnešė poilsio..

Andriūnas žinojo, kad kairėje buvo upės vaga. Todėl mes dar kiek pavažiavę, pasukome iš vieškelio į žymiai prastesnį kelią. Tai buvo neprižiūrimas lauko kelelis, kurio pavasario purvas, pravažiuojančiais ratais neaplaužytas, šiaušėsi, kaip rudens gruodas ir važiavusieji bevėlijo pakraštin pasukti nei baladotis išmuštose provėžose. Vieta buvo augštoka ir vandens niekur jau nebuvo. Pakelės nevalomi ir jau visai užslinkę grioviai buvo prižėlę sodrios žolės ir ryškia linija dalino išpurentą žemę nuo grumstėto kelio.

Šnekučiuodamiesi, kelio pakraščiuku stumdamiesi dviračius, mudu įkopėme į nežymią augštumėlę ir pamatėme mūsų miesto aplinkos išvargintai akiai retą vaizdą: prieš mus pasidriekė didžiulis slėnis. Jo dugnu vingiavo upės vaga. Upės pakraščiuose prisišliejusi lanka puošėsi žaliu aksomu, o stačiais šlaitais į viršų bėgo gležnutė, ankstyvo pavasario išdabinta krūmokšnių augmenija.

— Štai ir Šušvė su plačiomis lankomis, — pasakė Andriūnas ir mudu, atsirėmę į dviračius, valandėlę gėrėjomės gamtos stebuklu. Sklidina vaga vandens spindėjo saulės spinduliuose ir tartum sidabrinis kaspinas žalioje vejoje vingiuodamas savo galais slėpėsi šlaitų užsisukimuose. Kur upė glaudėsi prie augštojo kranto, ilgos alksnių šakos, tartum ištroškusios gervės, ilgais kaklais mirko spindinčiame vandenyje ir rodėsi savo troškulio negalėjo niekuomet pasotinti.

Čia nuostabiai gražu, — nesusilaikiau savo pasigėrėjime. — Jei pavyktų šią vasarą čia praleisti, būtų viena įdomiausių stovyklų. O kiek džiaugsmo padarysime mūsų berniukams. — Savo žvilgsnį skandinau žavingojo pavasario prisisiurbusiame slėnyje ir jį gaubiančiuose pakraščių šlaituose...

— Turime pasidairyti erdvesnės aikštės, kad išsitektume su visomis palapinėmis, — pasakė Andriūnas, akimis klaidžiodamas upės išmargintame slėnyje.

— Bandysime. Tam gi atvažiavome. O pagaliau kiek malonumo žvalgytis po tokias vietas, — pritariau jam ir mudu stumdamiesi dviračius patraukėme augštupin.

Eiti augštąja pakrante, nors ir apsunkintiems varomais dviračiais buvo be galo įdomu. Apačioje, įvairiausiais vingiais išsiraičiusi upė kėlė estetinį pasigėrėjimą. Mes nejautėme nuovargio eidami per purią žemę arba dar neapartą pūdymą.

Mudu atsidūrėme lanke. Upė, atsirėmusi į priešingą krantą, darė staigų vingį ir grįžo atgal. Žemai po mūsų kojomis tysojo didžiulė lanka. Geresnės vietos mudu ir nesitikėjome rasti. Kiek augščiau, iš trijų pusių upės supamas didžiavosi vienkiemis. Ūkininkas savo gyvenvietei buvo pasirinkęs idealią vietą. Ypatingai vasaros metu gamta savo grožiu čia turėjo teikti pilniausią duoklę.

Mus pasitiko patvartėje priristų šunų, tikrų smakų, lojimas ir jiems daužantis grandinių skambėjimas. Atrodo, jog grandinėms neišlaikius mudviejų visi kauleliai būtų sutriuškinti. Dviračius parėmę prie sienos pasibeldėme į pirkios duris. Vyriškas balsas pakvietė ir mudu įėję išvydome vidutinio amžiaus vyrą. Pasisveikinome. Prisistatėme, kas esą ir išdėstėme reikalą. Jis klausėsi su nepasitikėjimu, vengdamas akių žvilgnio ir, kai baigėme, pasakė, kad jis miesto skautų savo žemėn nelaisiąs. Ir dar dvi savaites. Ne. Jie tik medžius išlaužysią ir dar kokių išlaidų padarysią.

Daugiau nieko nebuvo grįčioj. Gal buvo bažnyčioje, o gal ilsėjosi. Tad mums nieko ir neliko. Atsisveikinome, paėmėme dviračius ir nusiirėme prie upės. Mudu stūmėmės tylėdami. Jaučiau ir pas bičiulį vyraujant panašias nuotaikas. Juk mudu į šią kelionę buvome išsirengę tiktai iš idėjos. Tik iš tyriausio pasišventimo, kad savo entuziastingai berniukų draugovei suteiktume tyrąjį vasaros džiaugsmą, parodytume jiems gamtos grožį. Nors trumpam ištraukti iš įsibodėjusio miesto, praktiškai įgyvendinti visą teoriją, kurią kalėme sueigose per ištisus metus. Pagaliau gi mes už viską būtume atsakingi ir prie bent kokių vaikiškų išsišokimų, savo paklusniųjų berniukų nebūtume prileidę. Bet štai gyvenimas ėjo savo keliu ir mes pergyvenome pirmąjį nusivylimą. Mes negalėjome to visko išaiškinti nepasitikinčiam šeimininkui ir pagaliau tas nepasitikėjimas atėmė bent kokį norą su juo kalbėti.

Mes tęsėme kelionę toliau. Pasijuto nuovargis. Aš suabejojau, ar nebūtų buvę geriau pasroviui patraukus, bet Andriūnas tvirtino, kad ten pakrantės lėkštesnės ir nėsą to įspūdžio.

Priėjome upės vagą taip standžiai įsispraudusią tarp augštųjų šlaitų, kad pavasario potvinio vanduo, neturėdamas kur beišsiplėsti, buvo išnešęs veik visą augmeniją. Kaip po audros skardžiuose kyšojo nulaužtų medžių kamienai ir pakibusios šaknys. Augščiau išlikę krūmai ir įvairių nuosėdų likučiai ženklino augštą vandens pakilimo ribą. Ten toliau, praplatėjusiame slėnyje, išvydome didžiulę salą. Slėnio gale buvo milžiniškas akmuo. Nuo jo upė skilo į dvi šakas iš abiejų pusių juosdama didžiulį klonį. Pusapvaliomis juostomis apgaubusi klonį upė vėl jungėsi vos beišsitekdama susiaurėjusiame tarpeklyje, greita srovė veržėsi žemyn ardydama jos laisvę varžančias pakrantes. Dešinėje, augštojoje pakrantėje buvo sodyba. Gyvenamas namas, dar visai naujas, švytėjo raudonu stogu ir kaip gaidys, didžiuodamasis savo skiautere, stiebėsi į viršų. Ši vieta mums net geriau patiko, bet po pirmo nepasisekimo suabejojome. Tuo labjau, kad čia tektų per upę keltis. Nutarėme pasiteirauti, tiek prasibaladojus laimę gi reikėjo išbandyti.

Daugiau bus.

SAUGU — PATIKIMA — SĄŽININGA!

Mann & Martel

REALTORS

1245 BLOOR ST. W. (prie Lansdowne) **Tel. OL.8481**

Daugelio lietuvių išbandyta-ptikima nuosavybių pirkimo--pardavimo įstaiga turi pasiūlymų visuose Tamstų pageidaujamuose rajonuose ir pagal Tamstų norimą kainą.

$5.500 įmokėti. College—Montrose. 18 k., atsk., mūrinis, vand.-alyvos šildymas, 2 von., 4 virtuvės, garažas, did. pajamų namas.

$1.500 įmokėti. Bloor-Shaw, 6 k., vandens šild., iaraž.

$2.900 įmokėti. Landsdowne -College, 8 k., atsk., mūr., alyv. šild., ultra mod. didelė virt., garaž., šoninis įvažiavimas, did. kiemas.

$2.500 įmokėti. Bloor-Emerson, 8 k., atsk., mūr., 2 virt., garaž. su priv. įvažiavimu, prie namo priklauso ekstra sklypas, yra leidimas naujam namui statyti.

$2.900 įmokėti. Bloor-Quobes. 9 k. dupleksas, mūr.,, atskiras, vand.-alyvos šildymas, 2 mod. virtuvės, 2 von., atsk. įėjimai. Kaina tik $ 15.900!

$2.900 įmokėti. Havelock Ave., netoli naujos liet. bažn., 8 nepereinami kambariai, mūr., gražus kiemas, vieta garaž. Kaina tik $ 13.500!

$2.500 įmokėti. Parkdale, 8 k. plius 2 saulės kambar. Mūrinis, 2 virtuvės, šviesus, 1. gerame stovyje, ekstra eualetas rūsy. Kaina $ 14.500.

$3.900 įmok. Ossington—College. 11 k., mūr., atsk., 3 virt., vand. šild., 2 garažai, viena skola balansui.

$3.500 įmokėti. H. Park.--Bloor, 7 k., atsk., 2 augštai, 2 virt., vand.-alyva šildymas, garaž. su priv. įvažiavimu. Kaina $ 14.000.

$22.500 pilna kaina. High Park; 11 k., atskiras, mūrinis, 2 mod. virt., 2 von., vand.-alyv. šildymas, 2 garažai, did., gražus kiemas, rūsy puiki žaidimų salė su baru.

Turime pasiūlymų: įvairiausių biznių, farmų, gazolino stočių, žemės sklypų ir tt. Suteikiame paskolas ir morgičius.

MŪSŲ ATSTOVAS

Zigmas UMBRAŽŪNAS

mielai Tamstoms suteiks plačių informacijų, aprodys ir padės išsirinkti. Prašom kreiptis į jį asmeniškai arba TELEF.: įstaigos OL. 8481 Namų ME 0667

JEIGU NORI PIRKTI AR PARDUOTI NAMĄ BEI BIZNĮ, KREIPKIS Į

J. KARPIS

REAL ESTATE

ČIA SAVO KALBA GALĖSI IŠSIAIŠKINTI VISUS REIKALUS ir GAUSI REIKIAMĄ PATARIMĄ BEI PATARNAVIMĄ.

J. KARPIS REAL ESTATE

1609 DUNDAS ST. W. OL 7996-7. Toronto.

VYRIŠKŲ ir MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS

Kostiumus ir paltus siuvu pagal naujausias madas. Turiu didelį pasirinkimą įvairių angliškų ir vietinių medžiagų. Visus darbus atlieku pigiai, skoningai ir punktualiai.

ED. KONDRATAS.

1113 A Dundas St. W. (netoli Ossington). Toronto. Tel. LL 9626.

KE 1118

J. GREEN

REAL ESTATE AND BUSINESS BROKER

933 Bloor St. W. Tornoto.

Pirkdami ar parduodami namus pasitarkit su mumis — mielai Jums patarnausim!

Maloniai pranesame!

NAUJŲ „FORD" AUTO MOBILIŲ ir SUNKVEŽIMIŲ PIRKIMO REIKA LAIS KREIPKITĖS Į MŪSŲ ATSTOVĄ

V. PESECKĄ

INFORMACIJA:

vakarais 18 — 21 val. šeštadieniais 10--13 val.

DIDELIS PASIRINKIMAS VARTOTŲ AUTOMOBILIŲ IR SUNKVEŽIMIŲ, BE TO GREITAI IR SĄŽININGAI ATLIEKAME VISŲ AUTOMOBILIŲ ĮVAIRŲ REMONTĄ.

FORD-MONARCH ATSTOVYBĖ

CHURCH MOTORS LTD

1638 BLOOR Street West, Toronto. Tel. OL 2371

Dr. A.Pacevičius

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Yarmey Clinic 314 Bathurst St., Toronto

Telef. kabinetas EM. 6-2696. Namų OL 4778

Rentgenas. Physioterapija. Laboratoriniai tyrimai.

Priima ligonius ir gimdyves: kasdien 11—12 val., 2—4 v. ir 7—9 val., šeštadieniais nuo 11—3 val.

Saugu—Patikima

ERNEST RIDOUT REAL ESTATE LIMITED

DIDZIAUSIAS NAMŲ PASIRINKIMAS

KANADOJE DIDŽIAUSIOJE NUOSAVYBIŲ PIRKIMO PARDAVIMO ĮSTAIGOJE

PIRKDAMI AR PARDUODAMI PASITARKITE SUMŪSŲ EKSPERTAIS. MES TURIME ŠIMTUS ĮVAIRIAUSIŲ NAMŲ. TAIP PAT DUODAME PASKOLAS.

MŪSŲ NAMŲ APRAŠYMAI SU FOTO NUOTRAUKOMIS PALENGVINS JUMS PASIRINKTI NAMUS.

PLATESNIŲ INFORMACIJŲ IR VISAIS NAMŲ PIRKIMO - PARDAVIMO REIKALAIS KREIPKITĖS

A. KIRSONIS	*V. MORKIS*	*B. SERGAUTIS*
Telef.: OL 7511	Telef.: OL 7511	Telef.: OL 7511

1460 DUNDAS St. W. (prie Dufferin) — TORONTO.

HAMILTONO LIETUVIAI. Visais nekilnojamo turto pirkimo bei pardavimo reikalais kreipkitės į šios įstaigos atstovus Hamiltone **J. VALEVIČIUS** ir **A. PRANCKEVIČIUS.** Visookeriopas informacijas suteiks bei patars namų problemose nemokamai. Skambnikite ar užeikite į įstaigą **913 MAIN ST. E. HAMILTON—TEL. 9-4121**

RIDOUT

REAL ESTATE LIMITED REALTORS

SKYRIAI: TORONTO — HAMILTON — LONDON — SARNIA — KITCHENER — PETERBOROUGH

J. J. ELLIS, Realtor

383 RONCESVELLES AVE., TORONTO, ONT.

JEIGU NORITE PIRKTI AR PARDUOTI NAMUS, FARMAS, GAZOLINO STOTIS, KRAUTUVES AR KITOKIUS BIZNIUS, VISUOMET JUMS MIELAI PATARNAUS MŪSŲ ATSTOVAS

Vytautas Lunys

TELEFONAI: BIURO OL 6321, BUTO LA 6338

Dr. N. Novošickis

DANTŲ GYDYTOJAS

(Lietuvis)

345 BLOOR St. West

(kampas Bloor - Huron)

. . . . TORONTO . . . .

Telefonas MI 2003

Priėmimo val. nuo 9 v. iki 5 vv. ir pagal susitarimą.

W. A. LENCKI,

B. A., L. L. B.

TEISININKAS —

Advokatas — Notaras

100 Adelaide St. W.

Room 107

Telefonas EM. 6-4182

Toronto

TORONTO

■ Žurnalas „Confidential" viename straipsnyje rašo, kad iš buvusių komunistų liudijimų aiškėja, jog kai Kremlius duos įsakymą, tai Maskvoje išmokinti komunistai taikys nužudyti vyskupą Fulton Sheen ir senatorių Joseph Cc-Carthy.

DANUTĖ STRAZDAITĖ

321 Oakwood Ave., Toronto, 10.

GORDON'S BEAUTY SALON

Daro pusmetines ir įvairias vienkartines šukuosenas, dažo ir kerpa plaukus. Kiekvienu metu (išskyrus sekmadienius) galima susisiekti telefonu: OR 8081.

DĖMESIO! Statau naujas alyvines ir kitokias krosnis, taip pat remontuoju senas. Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosneles ir atlieku kitokius panašius darbus.

Pranešu klientams savo naują adresą:

7 HAVELOCK, Toronto, telef. LL 4576

ANT. JUOZAPAITIS

JOHN J. ELLIS

REAL ESTATE

NAUJAI ATIDARYTAS SKYRIUS..

383 RONCESVALLES — TEL. LA 8000

Įgyto pasitikėjimo dėliai mūsų firma auga sparčiausiais žingsniais. Kiekvienu laiku čia rasite didžiausį namų ir kitokių nuosavybių pasirinkimą. Kiekvienu laiku šimtai namų visuose Toronto rajonuose. Ypatingas mūsų naujojo skyriaus dėmesys bus skiriamas patarnauti klijentams, norintiems įsigyti namus High Parko rajone.

Parūpinamos paskolos padidinti Jūsų įmokėjimą.

R. ŽULYS

383 Roncesvalles. - Telef. OL. 6321 - Buto tel. EM. 3-6711

DĖMESIO TURINTIEMS AUTO MAŠINAS!!!

Imperial Auto Collision

Atlieka visų mašinų visokį remontą:

(sparnai, durys, priekis, rėmai).

Spalvų, dažymui, didžiausias pasirinikmas.

Darbas garantuotas.

561—567 KEELE Str. **Biuro telef.**

vienas blokas į pietus **JU 4773**

nuo St. Clair **Namų CE 1-3444**

TORONTO, Ont.

Išvykdamas į Ameriką (paprasta Lietuvos kvota), **nuoširdžiai dėkoju lietuviškai Toronto visuomenei, kuri taip gausiai kreipėsi į mane ir kuriai aš stengiausi pagal išgales patarnauti. Atsisveikindamas maloniai rekomenduoju savo buv. firmą J. J. ELLIS ir joje dirbančius lietuvius agentus: R. ŽULĮ, V. LUNĮ, P. MALIŠAUSKĄ ir PR. GRYBĄ, kurie Tamstoms ir toliau tikrai sąžiningai patarnaus visuose nuosavybių pirkimo-pardavimo reikaluose.**

P. LEONAS.

HAMILTONUI, TORONTUI IR APYLINKĖMS.

Kontraktorius K. TRUMPICKAS

Įrengiami nauji visų rūšių namų apšildymai anglimis arba alyva. Keičiamos senos krosnys į naujas, moderniškas alyva apšildomas ir pilnai automatiškas. Įrengiami alyvos apšildymai (Oil Burneriai) į senas krosnis. ir taisomi seni apšildymai.

Didelis pasirinkimas įvairių firmų krosnių ir Oil Burnerių. Kadangi prekės gaunamos tiesiog iš urmo sandėlių, be jokių tarpininkų, todėl ĮRENGIMAI DAROMI ŽYMIAI PAPIGINTOMIS KAINOMIS IR IŠSIMOKĖJIMUI DVIEMS METAMS.

VISI PATARIMAI VELTUI.

Užsakymai priimami:

Hamiltone: 18 Spadina Ave. Telefonas 9—2035.

Toronte: 693 Dovercourt Rd. Telefonas LO 8951.

LO 2710

MICHAEL KOPRIVICA

REAL ESTATE AND BUSINESS BROKER

1489 DUNDAS ST. W. (kampas Dufferin) Toronto.

pirkdami ar parduodami namus pasitarkit su mumis, mielai jums patarnausim!

DR. K. ŽYMANTIENĖ

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

430 DUNDAS Str. West Toronto.

Priimamos val.: nuo 1—4 ir nuo 5—8 val. p. p. Kitu laiku pagal susitarimą. Telef. EM 6-5798.

MŪSŲ SPORTAS

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ SPORTAS.

Rugsėjo 14 — 19 dienomis Adelaidėje įvykusiame Australijos krepšinio turnyre, nugalėtoju išėjo Pietų Australijos rinktinė, finale įveikusi „Victoriją“ 58—52 rezultatu.

Trečia vieta atiteko West Australijai, kuri nugalėjo N. S. W. 61—52.

Šiame turnyre lošė ir du lietuviai, Klimaitis už W. A. ir A. Ignatavičius S. A., kuris buvo išrinktas į Australijos rinktinę.

SPORTININKŲ PAGERBIMAS.

A. L. „Vyties“ sporto klubas š. m. 18 d. per metinį klubo balių pagerbė savo sportininkus. Salėje pasigirdo trimito garsai „Lietuviais Esame mes gimę” ir po to klubo vicepirmininkas J. Jaunutis paprašė visus Vyties aktyvius sportininkus išsirikiuoti salėje, pagal esamas komandas: „Vyties“ futbolo komandą, „Vyties“ krepšininkus, „Tauro“ krepšininkus, futbolo rezervą ir jaunius.

Išsirikiavusius sportininkus pasveikino klubo pirmininkas J. Pyragius su laimėjimais ir palinkėjo dar didesnių laimėjimų. Ta proga įteikė specialiai išleistus ženklelius sportininkam pagerbti. Įteikinėjant klubo pirmininkui ženklelius sportininkams, per mikrofoną j. Jaunutis apibūdino kiekvieną žaidėją. Be to J. Pyragius įteikė savo asmeniškas dovanas A. Kitui ir M. Čipliu.i

Futbolo sekcijos pirmininkas S. Liakšas įteikė futbolo Mecenatų nupirktas dovanas keturiems geriausiems futbolininkams: A. Kitui, geriausiam įvarčių mušėjui, A. Sabaliauskui, švelniausiam žaidėjui, Bet alliui geriausiam gynėjui ir geležiniam vartininkui L. Karsteds.

A. L. B. vardu sveikino p. Marmokonis ir p. A. Snarskytei skirtą dovaną, jai nedalyvaujant, perdavė klubo valdybai ir paprašė jai įteikti.

Padėkos žodį už dovanas ir sveikinimus tarė „Vyties“ futbolo ir krepšinio kapitonas A. Kitas.

24. 9. 53. Pirmose pusfinalinėse rungtynėse „Vytis“ įveikė latvių jauną, bet kylančią komandą.

MŪSŲ FUTBOLININKAI LAIMĖJO SVARBIĄ TAURĘ.

26. 9. 53. Finalinėse antros divizijos rungtynėse dėl Pozza Cup, „Vytis“ po didesnio vargo įveikė savo priešą ir laimėjo Pozza taurę. Tai pirmoji taurė laimėta mūsų futbolininkų 6:3 rezultatu.

Šiuo dideliu laimėjimu „Vytis“ užbaigė žiemos sezoną, laimėdamas pirmą taurę, bet norisi tikėtis — nepaskutinę. Geriausiai sužaidė Kitas, Armonas, Matusevičius, Petruška ir Sadauskas, prie laimėjimo prisidėjo Betalli, Sidabras, Valentini, Čiplys, Karsteds, Sabaliauskas. Įvarčius pelnė Kitas 3, Valentini, Sabaliauskas ir Armonas po vieną.

Labai gaila, kad vienas iš pirmųjų pionierių B. Langevičius, negalėjo atvykti į šias rungtynes, nes atstumas ir blogas susisiekimas sutrukdė.

„Kas tu esi, aš buvau... Kas aš esu, tu gali būti...“
Aukok tremtiniams.

VANCOUVER, B.C.

KAS NORI BŪTI GELEŽINKELIEČIU?

Keliuosi nuo kalnų 2550 pėdų žemyn, nes ten žiemą nebus taip šalta. Antra, kaimynystėje, už 50 mylių, dirba toje pat C. N. R. kompanijoje 3 lietuviai, — tai nors retkarčiais susitiksime arba telefonu pasikalbėsime.

Galėčiau keletą tautiečių, vyrų, įstatyti darban prie geležinkelio sectionmanais, bet klausimas, ar verta silpninti ir skaldyti lietuviškas kolonijas miestuose? — rašo mums iš Kordiljerų augščiausios CN R geležinkelio vietos p. A. Kenstavičius, kurio naujas adresas yra šitoks: Mr. A. Kenstavičius, C. N. R. P. O. Boston Bar, B. C.

P. A. Kenstavičius interesuotiems darbu tautiečiams mielai patarnaus. **Red.**

TRAUKINYS UŽMUŠĖ LIETUVĮ.

Britų Kolumbijos kalnynuose, tarp Spences Bridge ir Sedell, traukinys mirtinai suvažinėjo patrolmeną — kelio apėjėją, Gubertą Mickėną, vienGungį, 39 metų amžiaus, kilusį iš Švenčionių apylinkės.

Žinoma, kad velionis turi giminių Čikagoje, bet jų adresai nežinomi. Galimas dalykas, kad yra giminių ir Kanadoje, tiktai ir šie nežinomi.

G. Mickėnas buvo apsidraudęs Susivienijimo Lietuvių Amerikoje (SLA) 123 Montrealio kuopai tarpininkaujant.

Suinteresotieji prašomi kreiptis: Mr. M. L. Mc. Leod, C. N. R. Roadmaster, Boston Bar, B. C., Canada.

Pastebėtina, kad p. Kenstavičius kaip tiktai yra nusikėlęs iš kalnų viršūnių, kad galėtų norsretkarčiais pabendrauti su tautiečiu Mickėnu... Bet... likimas žaidžia žmogumi. Ir šiandien G. Mickėnui jau sakome: Tebus tau lengva svečioji Kanados kalnų žemelė.

SUDBURY, Ont.

MARGOJO GYVENIMO NUOTRUPOS

Gyvename čia, kasyklų miestе, rausiamės požemiuose, kaip kurmiai ir išsikėlę iš požemių gyvename „normalų“ gyvenimą: rūpinamės kasdienine duona; tuokiamės, nors ir nedažnam ta laimė atitenka; auginame jaunąją kartą, jeigu ji išvysta Dievo pasaulį, ir galvojame apie tolimesnę ateitį.

Kaikas įsigyja nejudomo turto, kiti — labai judomam atiduoda pirmenybę. Kiekvienas pagal savo skonį ir galimumus. Kai jau esame apsirūpinę kasdieniniu gyvenimo būtinumu, pasidairome aplinkui ir, kiek sugebėdami, stveriamės darbo, vertinamo visuomeniškumo mastu ir panašiai.

Mūsų miestas auga. Kuria si naujos įmonės. Vietos spauda praneša, kad už 16 milionų dolerių statomos naujos įmonės, geležies liejyklos. Esą ir kitų projektų.

Augant gyventojų skaičiui, visos įstaigos darosi mažos. Štai, ir ligoninė, nors ir nauja, bet jau didinama, nes pasidarė permaža.

Lietuviškame bare taip pat yra gyvybės. Šeštadieninė mokykla ir šiemet veikia.

Pasidžiaugiame ir šeimyniėmis šventėmis. Štai O. ir A. Siemaškai, savo uošvijoje ir tė vijoje atšventė šaunias sūnaus Arimanto - Tomo krikštynas, į kurias buvo atvažiavusių net iš New Yorko — kūmas A. L. Siemaška, pp. Meškauskai iš Hamiltono ir pp. Pociai iš Toronto. Buvo laukiami pp. Pie šinos iš Montrealio, bet šie ne galėję atvykti.

Tai džiaugsmai. Bet pasitaiko ir nelaimių. Darbo me tu įmonėje susižeidė J. Jakubonis ir jam teko pakentėti ligoninėje.

Taip ir slenka margos dienos... — **ietis.**

— Laurentian miškuose be medžiodami paklydo du medžiotojai, bet dr. Gagnon po 12 valandų išsinėrė iš miško, o verdunietis A. Berube visą savaitę klaidžiojo ir jo nesugebėjo rasti būriai jieškotojų, tiktai po savaitės jį atrado vos gyvą pripuolami medžiotojai. Dabar jis ligoninėje. Neikite į mišką be kompaso!...

Atkelta iš 3-čio puslapio.

kosios skautybės ideologiją ir uždavinius.

3. Parodykime didesnį veiklumą, jungdami po savo vėliava vis didesnį lietuvių skaičių.

Visi kartu ir pavieniui skirkime savo darbą, per skautybę, Lietuvos išlaisvinimui ir savo tautos išlaikymui.

Budėkime!

Vyr. sktn. dr. D. Kesiūnaitė
Vyriausioji Skautininkė“.

LIETUVAITEI.

Nusibodo viengungio gyvenimas. Rašyk vedybų tikslu, 34 m. amž., 5 p. 8 in. augščio blondinui.

Turiu naują atidengtą karą, porą skatikų banke. Amžius, tikyba nesvarbu; foto biografija būtinai. Atsakysiu į rimtus laiškus.

S. Lincolnas.
General Delivery, Regina, Sask., Canada.

Atstovavimas įstaigose, patvirtinti dokumentų vertimai ir nuorašai, kalbinė pagalba turto sandėriuose, teismuose, mokesčių, imigracijos, vizų ir kiti reikalai

Jonas Žmuidzinas

Paryžiaus universiteto dipl. teisininkas:
3420 Drummond, Montreal,P.Q.,Canada. Tel.: PL 6580

Mielai padedu norintiems pirkti ir parduoti namus, sklypus ir farmas.

Atstovas J. SKUČAS

LAURENTIDE REALTIES CO. LTD.

7241—24th Avenue Ville St. Michel. Res. Tel. RA 2-6152

Lietuviška moterų kirpykla

DARO ŠUKAVIMUS, PUSMETINIUS IR TRUMPALAIKIUS FRIZAVIMUS, DAŽYMĄ IR KT.

Sav. BIRUTĖ DODONAITĖ (B. M. Dodon).

2521 CENTRE St., Montreal. FItzroy 3292.

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose..
Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas.
3537 PARK Ave, Montreal. Tel. HA 7623.
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

PARDUODAMAS

plytinis pastatas tabako auginimo srityje su eikliu biznių:
3 ALEJOS BOWLING, 5 STALŲ POOL-ROOM ir SNACK BAR. LEDAI, CIGARETĖS ir įvairios „NOVELTIES”. ŠEŠI APARTMENTAI — VISI IŠNUOMOTI, vienas rezervuojamas pirkėjui.
Sutinka su 10.000 dol. įmokėjimu.
Dėl smulkesnių informacijų kreiptis pas:
ALEX PUZARA, P. O. BOX 38, RODNEY, ONT., arba skambinti 131 M.

DIDELIO PATYRIMO VALYMAS - TAISYMAS

DE LUXE CLEANERS

Paėmimas ir pristatymas dieną ir vakarais.
Sav. P. Rutkausko Tel.: NE 5-0303; 143 — 8 Lachine.

PIGIOMIS KAINOMIS PIRMOS RŪŠIES:

Šviežią, rūkytą, konservuotą ir virtą mėsą, paukščius, dešras, kumpį, sviestą, sūrį kiaušinius ir kitus maisto produktus galima gauti tik pas

PUNKRĮ ir KRASAUSKĄ
335 RONCESVALLES AVE, TORONTO.

LIUDESIO VALANDOI
KREIPKITĖS PAS

Laidotuvių Direktorių

C. Halpin Funeral Home Reg'd.

KOPLYČIA VERDUN — WILLIBRORD AVE KAMPE, PRIE PAT AUŠROS VARTŲ PAR. BAŽNYČIOS

4500 VERDUN AVE, VERDUN. Tel. YO 3440

7697 CENTRAL, VILLE LASALLE. HE 3207

LE MIEUX LINGERIE

VAIKIŠKI IR MOTERIŠKI DRABUŽIAI.
Taipogi yra prūmami DAŽYMO ir PROSINIMO darbai sumažintomis kainomis.
5% nuolaida patiekusiam šį skelbimą.

A. J. Norkeliūnas

PER SAVO AGENTŪRĄ

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

AŠTUNTI METAI KAIP DRAUDŽIA GYVASTĮ, NAMUS, BALDUS, MAŠINAS, BIZNIUS, SUSIRGIMUS ir NELAIMINGUS ATSITIKIMUS. BENDRAI SĄŽININGAI PATARNAUJA VISOSE DRAUDIMO SRITYSE.

5637 JEANNE D'ARC AVE., MONTREAL 36
Tel. CL 2363

Siuvėjas

P. ŠIDLAUSKAS

PRIIMU ĮVAIRIUS UŽSAKYMUS.
ANGLIŠKŲ IR VIETINIŲ MEDŽIAGŲ PASIRINKIMAS VIETOJE.
ATLIEKU MENIŠKĄ DARBĄ.
UŽ SAVO DARBĄ GARANTUOJU.
Kreiptis vakarais po 6 val. Tel. HA 8022
1124 Chenneville St. Apt. 2 (kampas Bleury ir Dorchester)
MONTREAL

BELLAZZI — LAMY, INC

TR 5151 7679 George St., Ville Lasalle.
Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai. Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

D. E. BELANGER & SONS

15 METŲ JŪSŲ TARNYBOJE
GARANTUOTAS DARBAS.
259 — 3 Ave., Ville Lasalle. TR 4588.

SAMUEL'S CAR MARKET INC.

MOKA AUGŠTESNĘ KAINĄ UŽ TAMSTŲ AUTOMOBILĮ ir KEIČIANT JŪSIŠKĮ ĮVERTINA AUGŠČIAU, NEI BET KURIS PREKYBININKAS MIESTE.

* *

PIRKDAMI VARTOTĄ AUTOMOBILĮ, PAS MUS GAUSITE GERESNĖMIS SĄLYGOMIS, NEI BET KUR KITUR MIESTE.

* *

TAMSTŲ DISPOZICIJAI TURIME VISŲ RŪŠIŲ NAUJŲ AUTOMOBILIŲ.

* *

TOLIMESNEI INFORMACIJAI KREIPKITĖS AR SKAMBINKITE
Lietuviui atstovui
Mr. HENRY ADOMONIUI
ir
Mr. J. C. PAQUETTE, Manager
8945 Lajeunesse, Montreal.
Telefonai: DU — 3289; DU — 7995; VE 6681.

MAMERTAS MAČIUKAS

DIPLOMUOTAS MOTERIŠKŲ IR VYRIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS.

AUGŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS.
ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS — NAUJAUSIOS MADOS.

SKUBUS PATARNAVIMAS.

SPECIALIZUOJUOS UŽSAKYMAIS PAŠTU (mail orders) iš visų Kanados ir JAV vietovių.

Adresas: kampas Mount Royal ir Brebeuf, Montreal. (vienas blokas į rytus nuo De la ROCHE)

įėjimas: 4504 Brebeuf St. Tel. FR 9141; Res.tel. RA 2-1726.

KAS SKAITO „NEPRIKL. LIETUVĄ“ — REMIA LIETUVOS LAISVĖS KOVĄ!

Jono LADYGOS baldu studijoje „ARTIS“

priimami užsakymai ir pataisymai sofų, fotelių (chesterfields). „St. Louis Textiles” medžiagų ir baldų atstovybė fabriko kainomis.

Av. Verdun-Regina kampas
TR. 0952

HAMILTON

HAMILTONO LIETUVIŲ CHORAS „RŪTA"

š. m. lapkričio 7 d., parapijos salėje, ruošia pirmąjį

Linksmavakarį - šokius

Programoje: dainos, akordeono solo, kupletai ir t. t.

GROS PUIKI KAPELA. PRADŽIA 19 VAL.

KLB HAMILTONO VALDYBA,

pradėjusi darbą beveik prieš 9 mėnesius, lapkričio 15 d. šaukia visuotinį narių susirinkimą. Dieenotvarkėje, paskelbtoje jau praeitame NL Nr., be kitų svarstomų klausimų yra įtrauktas ir naujosios valdybos rinkimas. Tad prieš užbaigiant kadencijai, pravartu būtų padaryti šios valdybos trumpą darbų apžvalgą, atlik tą šioje kolonijoje .

Pradėdama darbą, KLB Hamiltono valdyba, š. m. kovo mėn., kasoje rado apie 50 dol. įklimpdama kovo mėn. 21 d. į skolą, su nepasisekusiu Pabaltijo Tautų koncertu. Nenusiminta. Dar su didesne energija stota į darbą. Ėjo parengimai, kaip Jarošeko koncertas, gegužės 2 d. šokių vakaras, Motinos Dienos minėjimas, dalyvavimas Elzbietos II-sios karūnacijos proga tautų pasirodyme, įspūdinga antikomunistinė vieša demonstracija Hamiltono mieto gatvėmis — bir želio trėmimų minėjimo proga ir kt.

Tačiau didžiausias dėmesys buvo atkreiptas į Lietuvių Dieną, kuri buvo surengta Kanadoje pirmą kartą. Kiek darbo, pasišventimo ir nemigo naktų valdybos nariams (dirbant kai kuriems nariams fabrike „shiftomis") teko paaukoti šio lietuvių suvažiavimo pravedimui, gali tik tas pasakyti, kas matė juos dirbant!

Tačiau kaip ir ūkininkas pavasarį džiaugiasi gražiu derliumi, taip ir ši valdyba gali džiaugtis pavykusia visų Kanados lietuvių švente, plačiai nuskambėjusia ne tik lietuvių, bet ir kanadiečių tarpe.

Valdybos kadencijos metu įsteigtas Šalpos Fondo skyrius, (Tautos Fondas veikia nuo 1951 m. ir yra pavyzdingiausias visoje Kanadoje), 16 Vasario gimnazijai remti komitetas. Paremtos finansiškai įvairios organizacijos, nupirkta šeštadieninės mokyklos mokiniams knygos, parinkta 270 parašų po Ch. Kersteno pasiųstu padėkos laišku ir t. t. ir t. t. Iš viso turėta (iki lapkričio mėn. 1 d.) 20 posėdžių, parašyta 252 raštai ir gauta per 170. Kasos apyvarta — apie 8.500 dol. Ir jeigu valdyba, gautą pelną iš parengimų paliktų savo kasoje (neparemdama kitų organizacijų) šiandien ji turėtų „grynais" kasoje per 2000 dol. tačiau ir taip nėra kuo „nusiskųsti" nes kasa rodo saldo apie 400 dol.

Be abejo, šis gražus darbas atliktas taip pat dėka mūsų kolonijos lietuvių gražaus ir darnaus sugyvenimo ir bendradarbiavimo su vietos valdyba.

Tad B-nės valdyba tiki, kad lapkričio 15 d. sušauktame (5 val. v. St. Michael salėje, 213 James St. N) visuotiniame susirinkime, atsilankys rekordinis mūsų tautiečių skaičius, kur išrinksime naują valdybą tęsimui mūsų kolonijos tautiškai - kultūrinių darbų, ir tuo pačiu, pastatant Hamiltoną ir sekančiais metais pirmaujančioje vietoje Kanadoje.

Tektų dar priminti, kad klausimuose ir sumanymuose bus iškeltas ir Lietuvių Namų statymo reikalas Hamiltone.

Po visuotinio susirinikmo bus rodomi filmai. Baigiant, tektų „pristatyti" šių metų B-nės valdybą: pirm. J. Kšivickas, vice-pirm. K. Baronas, sekret. St. Dalius, iždinink. Vl. Antanaitis, Šalpos Fondo ved. J. Giedraitis, švietimo vad. J. Mikšys ir valdybos narys V. Subatnikaitė.

Kristaus Karaliaus šventė

paminėta spalio mėn. 25 d. pamaldomis vietos lietuvių bažnyčioje ir vakare A-kų kuopos, iškilmingu aktu su menine programos dalimi. Paskaitą skaitė torontietis p. Gurevičius.

Į Hamiltono Vilniaus Aušros Vartų

naują parapijos komitetą išrinkti: K. Norkus, Navickas, K. Stanaitis, J. Stonkus, M. Lazdutis, Eidukaitis, Saulius. Revizijos komisiją sudaro: J. Stanaitis, Zubrickas ir Juodikis.

KLB-nės valdyba

pereitą savaitę Centrinei Hamiltono bibliotekai padovanojo 11 knygų anglų kalba apie Lietuvą. Ypatingo susidomėjimo bibliotekos tarnautojų tarpe sukėlė V. Augustino „Mūsų Tėvynė Lietuva".

Lietuvos Kariuomenės šventės

minėjime lapkričio 22 d. pagrindinę kalbą pasakys gen. P. Plechavičius. Svečias iš Čikagos į Hamlitoną atvyks šeštadienį, lapkričio 21 d. rytą ir dalyvaus T. Fondo rengiama me, šventės išvakarėse, pobūvyje Royal Connaught Hotel, Crystal salėje.

Mažosios Lietuvos veikėjas

ir MLT-bos pirmininkas E. Simonaitis, atvykęs į Kanadą, aplankys ir Hamiltono lietuvių koloniją sausio 31 d.

Tuo reikalu B-nės valdyba susirišo su MLBD-jos centru Montrealyje. **Kbr.**

TF PRIEŠADVENTINIS BALIUS.

įvyks lapkričio 21 d. 7.15 vv. Royal Connaught viešbuty. Trumpos programos metu ha miltoniečius lietuvius sveikins gen. P. Plechavičius. Po dvie jų metų baleto studijų debiutuoja p-lė Salomeja Lukoševičiūtė. Solo dainuojant girdėsime p-lę Laimą Šturmaitytę, kuriai akomponuos Šukytė Li lijana.

Po eilės nepavykusių šio se zono vakarų (vienuose maža svečių tebūta), šis gražus balius įvyks po 5 savaičių pertraukos.

Per šį ilgoką laiko tarpą, at rodo, lietuviai bus išsiilgę savų pramogų ir tikime, pilnai **pripildys erdvią Crystal salę.**

Tenka nugirsti tautiečių kalbas, kuriose slypi gal jau ir perdidelis mūsų, sakyčiau, kuklumas: „Kur aš eisiu į tokią prašmatnią vietą, praščiokas būdamas!" Į tai atsakant tektų pastebėti, kad mes gal kartais perdaug jau ružavai dalykus matom; ši salė yra lankoma įvairių profesijų kanadiečių. Ji nieko nesiskiria nuo kitų šokių salių, išskyrus tik tai, kad gražus įėjimas, puošnesnė aplinka priduoda tam tikro malonaus jaukumo ir automatiškai suteikia svečiams **iškilmingesnę nuotaiką.** Bet tas kaip tik suteikia daugiau kultūringo malonumo ir patį balių padaro jaukesnį.

Puikus, vienas geriausių Toronto, Zanini orkestras iš 8 asmenų, baliaus nuotaiką dar daugiau pakels.

Kad ir didokos išlaidos, bet rengėjai (TF vietinis skyrius), norėdami kuo daugiausia lietuvių į šį balių pritraukti, įėjimą nupigino iki 1,25 dol. Staliukus prašome užsisakyti iš anksto pas p. V. Kazlauską, 2 Fife Str., Hamilton, Ont. Tel. 9-3796 nuo 10 iki 12 v. ir nuo 6 iki 8 v. v.

Staliukų dviems asmenims galima bus gauti ir tą patį vakarą. Norintieji 4, 6 ar 8 vietų stalų, maloniai prašomi užsakyti juos anksčiau. **Sk. St.**

KVIETIMAS.

Hamiltono lietuvių „Aušros Vartų" parapijos klebonas, kun. Dr. J. Tadarauskas, spalio m. atšventė savo 40 m. jubilėjų. Ši sukaktis sutampa su Jo gražios ir sėkmingos 5 m. veiklos sukaktuvėmis Hamiltono lietuvių kolonijoje.

Šioms, kun. Dr. J. Tadarausko sukaktuvėms atžymėti rengiama pagerbimo vakarienė, kuri įvyks lapkričio 14 d., 7 val. vak., šeštadienį, parapijos salėje, 58 Dundurn St. N., Hamiltono. Tad maloniai kviečiame visus Hamiltono ir jo apylinkių, bei kitų kolonijų, lietuvius atsilankyti į šią pagerbimo vakarienę ir draugе su jubilėjatu maloniai praleisti laiką. Vakarienės ir kitoms išlaidoms padengti, jos dalyviai moka po 3 dol. asmeniui registruojantis. Tautiečius, norinčius savo dalyvavimu pagerbti sukaktuvininką, prašome registruotis pas komiteto narį p. J. Mikšį, 18 Barton St. W., Hamilton, Ont. Telef. 3-8593 iki lapkričio 8 d.

Kad Komitetas geriau galėtų pasiruošti, prašome registruotis nelaukiant paskutinių dienų.

Hamiltono lietuviškų Organizacijų Pagerbimui Ruošti Komitetas.

ST. CATHARINES LIET. PARAPIJOS KOMITETAS
rengia linksmą
vakarą
kuris įvyks lapkričio 7 d., šeštadienį, Slovakų salėje, Welland ir Page gatvių kampas.
GROS GERAS ORKESTRAS, bus BUFETAS su ALUČIU ir kitais GĖRIMAIS. PRADŽIA 7 VAL. VAK.

LONDON, Ont.

AUTO KATASTROFA IR KALTINIMAI.

Du Londono lietuviai, Ignas Rastapkevičius ir Pranas Kareckas, kelyje Nr. 2 (highway) turėjo auto katastrofą. Jų automobilis peršoko per griovį, apvirto ir smarkiai apdaužytas liko gulėti augštyn ratais. Automobilį vairavęs I. Rastapkevičius sakęs, kad lūžus vairui jis pametęs auto kontrolę. Iš katastrofos jis išėjęs visai nesužeistas, tuo tarpu jo bendrui P. Kareckui lūžo dešinė koja ir dabar jis gydomas Victoria ligoninėj, Londone.

Ig. Rastapkevičius policijos buvo suimtas ir tik už užstatą paleistas. Spalio 27 d. teisme jis paneigė jam metamą kaltę — vairavimą automobilio esant girtam stovy. Teismas nutarė jį palikti kalėjime iki XI. 3. Paleidimui reikia 500 dolerių. **L. E-tas.**

Dr. DORA GORDON
Dantų gydytoja
Kalba lietuviškai
Tel.: WAlnut 9773 4914 Decairie Blvd., Montrel.

BRONIUS AMBAKAS
SPECIALISTAS IŠ EUROPOS
BLOKSŲ — BRIKSŲ — PLYTELIŲ
dėjime
MALONIAI PATARNAUS TAMSTOMS.
Vakarais 3867 Henri Julien St., Montreal. LA 9460.
KAINOS PIGESNĖS KAIP KITUR.

VICTORIA CLEANERS & DYERS Co.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS
MINOR REPAIRS.
RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED
CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY
FUR AND GARMENT STORAGE

2832 ALLARD
TR. 1135

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apsiaustus nuo lietaus uždėdami jiems „Drex", kad neperleistų vandens ir duotų gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visokiausios rūšies karpetus ir fotelius (Chesterfields), gardinus lengvus ir sunkius. Sutaisome rūbus (iširimus), įsiuvame sagas ir pan. Kiekvieną oderį paimame iš namų ir pristatome į namus.

Už mūsų atliktą darbą garantuojame.

Dėl informacijų prašome telefuonuoti: **TR 1135,** galima šaukti lietuviškai.

Lietuviai savininkai:
J. Matulaitis,
J. Kriaučialiūnas,
A. Majauskas.

MONTREALIS 2832 ALLARD TR 1135

RAŠTINĖ. TR 6025 5 — 6th Ave, VILLE LASALLE.
J.R. RIENDEAU
KONTRAKTORIUS
VISŲ RŪŠIŲ KASIMAI
Specialybė: kanalizacija ir vandentiekis.
Mechanizuotos kasimo priemonės, kompresorius.

LIETUVIS LAIKRODININKAS
ŽUKAS ANTANAS
408—8-th Ave, Ville Lasalle, Que. TR 4321
Kreiptis vakarais po 6,30 val.

Duodame ir kreditan
PARAMOUNT JEWELLERS
363 ST. CATHERINE St. W. netoli Bleury HA 0888
78 SAVAITĖS IŠSIMOKĖJIMUI
be nuošimčių

Plačiai išgarsinti laikrodžiai
■ CYMA ■ LONGINES
■ BULOVA ■ OMEGA
Šviesiai melsvi deimantai
Mokame augščiausias kainas už seną auksą ir deimantus.
EKSPERTŲ GARANTUOTAS LAIKRODŽIŲ TAISYMAS

7582A, RUE EDOUARD, VILLE LASALLE TR 7412.
SUPERIOR REAL ESTATE Co.
Gerard Cool 4337 Verdun A., Verdun YO 3323
Alcide Blais, 29—4ieme Av,, Ville Lasalle. TR. 7849.

Rūta
LIETUVIŠKA MAISTO PRODUKTŲ KRAUTUVĖ
JŪSŲ PATARNAVIMUI
PRAŠOME APLANKYTI
7730 Brodway St. (kampas 8 Ave.).
Ville Lasalle.
A. GAURYS. Telefonas: HE 0100

J. GRAŽYS
SIUVU NAUJUS IR TAISAU SENUS KAILINIUS PALTUS.
DUODU GERĄ KAILIŲ PASIRINKIMĄ.
DARBĄ ATLIEKU SĄŽININGAI IR ŠVARIAI.
KAINOS PIGESNĖS KAIP KITUR.
7437 BLOOMFIELD, Park Extension.
CRescent 2279.
Kreiptis po 6 val. vakaro, šeštadieniais — visą dieną.

VICTOR HARDWARE
5939 MONK Boulevard, MONTREAL. Tel.: FI 1492
SAVININKAI BROLIAI BRASTAUSKAI

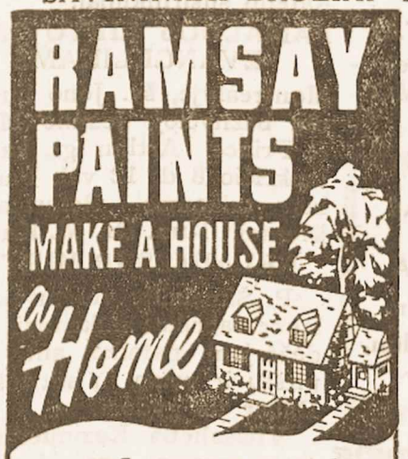

PERKANTIEMS DAŽUS GALONAIS, NAMŲ SAVININKAMS DUODAMA 20% NUOLAIDA.

* * * *

CROSLEY
RADIO ir TELEVIZIJA

* * * *

C. C. M. DVIRAČIAI

* * * *

PASINAUDOKITE SPECIALIA VISŲ PIRKINIŲ NUOLAIDA, TAIKOMA LIETUVIAMS!

MONTREAL

ATIDARYTAS VAIKŲ DARŽELIS.

Dirbantiems tėvams vaikų priežiūros klausimas yra labai opus. Tenka arba namie vienam likti ir prižiūrėti vaikus arba, jeigu vaikai paliekami vieni, jie neturi tinkamų sąlygų auklėti. Čia yra būtina organizuota tėvams pagalba, tokiu atveju — vaikų darželiai.

Ville Lasalle jau treti metai kai p. Bulotienė savo iniciatyva užpildo šią spragą. Bet Montrealis didelis miestas, todėl galėtų būti dar ne vienas vaikų darželis. Nekalto Prasidėjimo seserys lietuvaitės iš JAV ėmėsi šio sumanymo ir Cote St. Paul, Rockland Ave 1476 nr., įsteigė vaikų Darželį, kurio iškilmingas atidarymas įvyko lapkričio 1 d. AV klebonas kun. J. Kubilius pašventino Darželį ir pasakė rimtą žodį, o bendruomenės vardu pasveikino St. Kęsgaila, suminėjęs tūlus mūsų visuomeniškus nesklandumus.

Informacija: Darželis priima vaikus nuo 2 iki 6 metų. Už vieną dieną Darželis ima po 1 dolerį nuo vaiko. Kas leidžia du ar daugiau vaikų, mokestis mažinamas, pagal susitarimą. Vaikai gali būti paimami iš namų ir pristatomi į namus, kai tėvai baigia darbą. Šiuo atveju imama 40 ct. daugiau. Už tuos mokesčius Daržely vaikai ir maitinami. Priimami ir ne katalikų tėvų vaikai. Kadangi vaikai maži, tai jų religinis savaimingumas ne pažeidžiamas. Darželis turi labai daug visokių žaislų, ir vaikams buvimas ten turi geras sąlygas. Yra žaidimų, valgomasis ir miegamasis kambariai, — visa vaikams. Kai geras oras, vaikai vedami pasivaikščioti. Seselės sakosi pasiryžusios vaikus auklėti lietuviais. Platesnių informacijų duoda vienuolės visą laiką.

JAU ATSIKĖLĖ DR. J. ŠEGAMOGAS

Dr. Jonas Šegamogas jau atsikėlė į Montrealį. Gyvens nuosavuose namuose Osborne gat., Verdune, o kabinetą turės taip pat Verdune.

Paskutiniu metu sužinota, dad dr. J. Šegamogas jau gavo kabinetą - ofisą Verdune, 4908 Wellington, antrame augšte, kampas Wellington ir 4-tos Avenue. Ligonius pradės priiminėti nuo ateinančios savaitės. Tikslūs duomenys bus paskelbti sekančiame NL numery.

Plačiau apie jį bus pranešta sekančiame „NL" numery. Sveikiname Montrealy įsikūrusį jau trečią su visomis Kanados teisėmis gydytoją lietuvį.

SLA NARIŲ SUSIRINKIMAS

Paprastai SLA narių susirinkimai esti pirmąjį mėnesio sekmadienį, bet šį mėnesį dėl švenčių nukeltas į šį sekmadienį, lapkr. 8 d. Nariai prašomi apsimokėti mokesčius, o norį naujai įstoti, prašomi dalyvauti susirinkime, kuris įvyks 377 Willibrord Ave po pamaldų.

„PABUDIMO" AUTORIUS A. ŠKĖMA,

reaguodamas į praėjusiame „NL" nr. įdėtą žinelę dėl „Pabudimo", teigia, kad jokios seksualijos bei jokio jos apnuoginimo jo veikale nėra. Klausimai sprendžiami ir trak tuojami perdėm rimtai.

LIETUVIŲ KATALIKIŲ MOTERŲ DR-JA.

lapkričio 14 d. Policijos salėje ruošia ne kaukių, bet kalakutų balių, kuris žada būti įdomus. Plačiau sekančiame NL numeryje.

EVANGELIKŲ SUSIRINKIMAI

Montrealyje, 3885 St. Urbain gt., šeštadienį lapkričio 7 d.: 7 val. vak. Biblijos valandėlė, 8 val. vak. Jaunimo ir Moterų Ratelių susirinkimai.

PAMALDOS LIETUVIAMS EVANGELIKAMS

Montrealyje, šv. Jono liuterionių bažnyčioj, Jeanne Mance & Prince Arthur gt. kampe, lapkričio 8 d. 12 val. Pamokslas taikomas Reformacijos šventei. **Kun. Dr. M. Kavolis.**

NELAIMĖS IR MIRTYS

P. Šimelaitis vėl turėjo nelaimę fabrike: nukritusi sunki dėžė jam pataikė ant kojos pirštų ir veiną jų sutriuškino. Dabar jis gydosi.

Vilasalietis Kazimieras Patapas gražiai palaidotas per Šv. Kazimiero bažnyčią Montrealio kapuose. Ant kapo sudėta daug gėlių vainikų. Daugelis tautiečių, nors diena nebuvo palanki, jo kūną palydėjo į amžinojo poilsio vietą.

Keičiantis orui, daugelis tautiečių serga slogomis - šalčiais.

POVILAS A. POVILAITIS, baigęs Luveno universitetą, Belgijoje, atvyko į Montrealį ir čia apsigyveno. Jis yra prekybos inžinierius ir aktuarinių mokslų specailistas. P. Povilaitis lankėsi ir NL redakcijoje. Sveikiname naują montrealietį ir linikme gražiai čia įsikurti.

P. L. SKAUTŲ SĄJUNGAI 35 METAI.

Šiai sukakčiai paminėti P. L. S. S. Seserijos Vadija rengia „Kelionę per Lietuvą", organizuojamą- tautinio auklėjimo vadovės sktn. M. Žilinskienės. Kelionėj dalyvauja visos skautės ir vyr. skautės. Ši kelionė tai yra pavienių skaučių ir skilčių darbas — **Lietuviško žodžio studija.** Skautės susiskirsčiusios skilitmis po 3—5 seses pradeda kelionę šių metų lapkričio 8 d. Jų laivas — knyga. Toks laivas, kuriuo galima plaukti kur nori; nereikia nei vizų, nei kitų leidimų; nėra geležinių uždangų— visi keliai laisvi. Šituo laivu visos sesės galės pasiekti Lietuvą ir ten pabūvoti. Kelionės laikas — birželio 1 d. — liepos 1 d. Svarbiausias kelionės uždavinys — dienoraščio rašymas. Dienoraštis iliustruojamas ir paįvairinamas aplankytų vietų vaizdais, piešiniais. Dienoraštyje turi būti giesmių, dainų, mįslių, patarlių, eilėraščių ir padavimų. Aplankoma būtinai 10 vietovių (Kaunas ir Vilnius privalomai, kitos vietovės pasirinktinos). Kelionę užbaigus, visam pasauly esančios lietuvės skautės susitiks Visuotinoj Seserijos sueigoj, kuri numatoma apie Užgavėnes. Čia bus dalinamasi įspūdžiais, skelbiami ir premijuojami geriausi kelionės aprašymai — dienoraščiai.

Esu įsitikinus, kad visos Montrealio sesės įsijungs į šią kelionę. Nuoširdžiai prašau tėvus ir visuomenę šioje kelionėje nelikti nuošaliai ir pasyviais. Padėkim mūsų skautėm pažinti ir svarbiausia pamilti savo gimtąją žemę. Skaitlingai dalyvaukime iškilmingoje sueigoje sekmadienį lapkričio 8 d. ir išleiskime mūsų skautes ton tolimon kelionėn — padėkim ją atlikti ir ištesėti.

Sktn. Ir. Lukoševičienė,
Tuntininkė.

RECENZIJOJE

apie „Pabudimą" parašyta: personažo kova vyksta aštriai suformuotais dialogais, kuriuose deklamuojamos pagrindinės autoriaus tezės. Vietoj, „deklamuojamos turi būti **„deklaruojamos".**

DOMINION BRIDGE

kompanijos darbininkai balsavimu priėmė kompanijos pasiūlymą pakelti atlyginimus 7 centais už darbo valandą ir išmokėti tą priedą pradedant kovo 17 d. Darbininkai buvo prašę 18 ct. valandai priedo.

TORONTO NAUJOJI PARAPIJA

gruodžio 12 d. Viktorijos salėje ruošia koncertą, kuriame dalyvauti pakviesti iš Montrealio op. sol. E. Kardelienė ir pianistas K. Smilgevičius. Koncertas žada būti labai įdomus. Jam naujoji Prisikėlimo Parapija ruošiasi atsidėjusi. Tai dienai tautiečiai prašomi atidžiai pasiruošti.

GRAŽIOS KRIKŠTYNOS

Algis Valiūnas ir Genytė Valiūnienė-Balsytė pakrikštijo savo pirmąjį sūnelį. Ta proga buvo suruoštas balius, kuriame dalyvavo op. sol. Pr. Radzevičiūtė, dail. Tel. Valius su ponia, p. Ščepavičiai, p. Lazauskai ir didelis būrys giminių bei artimųjų. **Bs.**

BANDITAIS PASIDARĘ JAUNUOLIAI

po 17 metų, užmušė taksininką, 50 metų vyrą, 10-ties vaikų tėvą ir „laimėjo" 2,50 centų. Jie pagauti. Jiems sektų mirties bausmė, bet kadangi jie nepilnamečiai, tai mirties bausmė jiems pakeičiama stipriomis rykštėmis, nuo kurių jie lieka vos gyvi.

MIESTO SAVIVALDYBĖS ĮTARNAUTOJAI

susitarė su savivaldybe. Atlyginimas lieka senas, bet darbininkai laimėjo draudimo mokesčius, kas miestui per meus sudarys apie 3,5 miliono dolerių.

IŠVYKSTA Į BOSTONĄ

Op. sol. E. Kardelienė, pakviesta dalyvauti Lietuvių Enciklopedijos išleidimo iškilmėje, penktadienį išvyko į Bostoną. L. E. išleidimo iškilmės pradžioje bus aktas, kurio metu kalbės prof. V. Biržiška, SLA prezidentas p. Kalinauskas ir prel. Juras. Koncerte, be E. Kardelienės, dalyvaus poetai — Aistis, Brazdžionis, Gustaitis, Santvaras ir J. Kačinsko vedamas choras.

DLK VYTAUTO KLUBAS

dabar keičia akcijas - šėrus, modernizuotais. Sąlygos pasiliko tos pačios: klubas neįsileidžia visų norinčių jan įstoti lietuvių.

PAJIEŠKOJIMAI

— Prašau atsiliepti Vladą Ulbiką, išvykusį iš Australijos, Glasenbach stovyklos į Kanadą. Rašyti šiuo adresu: K. Baikevičius, Andr. Bermundes 28. Edv., Aragna, Maracay, Venezuela.

TORONTO

ATSIMINKIME TEBEVARGSTANČIUS.

Artėja Kalėdų šventės, kurių proga visi šeimos nariai, nežiūrint, kur jie bebūtų, renkasi į namus, kad drauge atšvęstų šias reikšmingas šventes, kad savųjų tarpe pasidalintų bendrais gyvenimo nuotykiais ir pajustų šventišką nuotaiką.

Deja, šiuo metu nevisur ir nevisiems yra lemta džiaugtis šių švenčių gilia reikšme, ne visi turi laimės laukti savųjų susirenkant, kad prie bendro Kūčių stalo pasidalintų bendromis tradicijomis ir pajustų šeimyninską meilę.

Antrojo Pasaulinio karo skaudžiai esame paliesti ir mes lietuviai, todėl gerai suprantame, ką reiškia netekti tėvynės — savo artimųjų,, namų ir, būti atskirtais nuo savųjų šeimų ir karo audrų išsklaidytais po pasaulio kampelius.

Patekusiems į tuos Pasaulio kraštus, kur kasdienio gyvenimo dienos nėra taip skurdžios, bei nuolatinio vargo glostomos ir Kalėdų šventės bent dalinai suteiks jaukesnę nuotaiką.

Bet kaip su tais lietuviais, kurie praradę viską, šiandien tebėra skaudžioje tremtinių būklėje, vieni jų senatvės slėgiami tebegyvena skurdžių lagerių pastogėse, kiti, ligų kankinami yra sanatorijose, bei ligoninėse, niekeno iš savų nelankomi ir neglobojami, niekeno šiltu žodžiu nepaguodžiami ir nesuraminami. Tokių, akys ir viltys nukreiptos į laisvėje gyvenančius lietuvius. Ir, kiek mes juos atsiminsime aplankydami nors kukliomis dovanėlėmis, priklausys nuo mūsų pačių.

Nepamirškime tad jų, pasidalinikme su jais nors ir maža dalele, o jie jausis laimingais, kad neliko pamiršti savo tautiečių. Savo, kad ir kuklia aukos dalele, suteikime jiems skaistesnę šv. Kalėdų nuotaiką.

Tai padaryti mes lengvai galime, tik pajuskime pareigą ir norą. Štai, mot. grupė „Daina" lapkr. mėn. 13 ir 14 dienomis, Lietuvių Namuuose rengia bazarą-loteriją, kurios visas pelnas, skiriamas senėliams, ligoniams ir vargingoms šeimoms Vokietijoje — Kalėdų dovanoms.

Bazaro - loterijos sėkmingam pravedimui, mielai sutiko dirbti pp. V. Sližienė, Astravienė, J. Rimbutienė ir p-lė Ragauskaitė.

Galinčius ką nors padovanoti bazarui - loterijai, maloniai prašome dovanas perduoti: p. St. Grigaitienei „Tulpėje" ir p. V. Sližienei 53 Hewit str. iki 10 d. lapkr. Negalint dovanas pristatyti nurodytais adresais, prašome skambinti tel. ME 8760, dovanos su dėkingumu bus paimtos. Bazaras vyks 13 d. lapkr. vakarą ir šeštadienį 14 d. lapkr. iki vakaro. Šeštadienio vakarą vyks šokiai gerai kapelai grojant, kurių metu bus pravesta ir loterija.

Plačiąją lietuvių visuomenę rengėjos kviečia kuogausiau atsilankyti ir tuo paremti dainiečių kilnių darbų tikslą.

Dainietė.

IŠVYKO Į EUROPĄ STUDIJŲ.

Kokiu užsidegimu ir užsispyrimu mūsų jaunoji karta siekia savo užsibrėžto tikslo— augštojo mokslo, matytis iš sekančių dviejų pavyzdžių. Šio mis dienomis iš Toronto lėktuvu išskrido Antanas Šalkauskis ir laivu per Quebeco uostą išplaukė Kazys Ašoklis į Vakarų Vokietiją. Abudu buvo kreipęsi prašymais į visus Kanados universitetus, prie kurių yra Medicinos fakultetai, kad būtų jiems leista baigti studijas. Deja, per penkis metus jie sulaukdavo tik neigiamus atsakymus. Matydami, kad ir ateities perspektyvos yra miglotos, juodu nusprendė vykti į Vakarų Vokietiją ir ten baigti mokslus. Šalkauskis yra priimtas į Miuncheno Universiteto Medicinos Fakultetą, kuriame jis jau prieš atvykdamas į Kanadą yra studijavęs. Ašokliui pasiseke patekti į Bonnos Universitetą. Abudu negavo iš jokių šaltinių nei stipendijų, nei pašalpų. Mokslui lėšas patys susitaupė iš savo uždarbių.

MARTINAS LUTHERIS TORONTE

Šią savaitę „Martin Luther" pastatymas yra dėmesio centre.

Tame filme vaizdžiai parodomas socialinio, moralinio ir religinio gyvenimo smukimas iki tamsiųjų viduramžių standarto 16-to šimtmečio Vokietijoje ir Romoje. Prieš klaidas, prieš degeneraciją, demagogiją ir visas kitas blogąsias jėgas išdrįso pakelti protesto ir reformos balsą jaunas teologijos profesorius, Švento Augustino ordeno vienuolis, Dr. Martynas Lutheris. Grasinimai sudeginti ant laužo, kaip heretiką, nepajėgė nuslopinti Lutherio sąžinės balso. Jis griežtai atsisakė išsižadėti savo įsitikinimų. Greitai jo mokslas paplinta Vokietijoje, Olandijoje, Danijoje, Švedijoje, visame anų laikų civilizuotame pasaulyje. Reformatoriui dar gyvam esant, mokslininkai, dvasiškiai, kunigaikščiai ir valdovai paseka juo ir priima jo mokslą, nekalbant jau apie plačiąsias mases. Taip pasakoja filmas.

Kiekvienam lietuviui, ar jis būtų liuteronas, protestantas, evangelikas, baptistas, ar katalikas, verta tą filmą pamatyti. **Jonas J. Juškaitis.**

NEPRALEISKITE PROGOS PUIKIAI PRALEISTI VAKARĄ PAS SPORTININKUS!

Lapkričio mėn. 7 d., šeštadienį, 7,30 val. vak.
U. N. F. auditorijoje 297 College Str.

TORONTO SPORTO KLUBAS

„VYTIS"

ruošia

lapkričio šokių vakarą

Vakaro metu veiks bufetas su alum ir kitais gėrimais.
Šokiams gros populiarus orkestras.
Maloniai kviečiame visus atsilankyti.

T. SP. KL. „VYTIS" V-BA

DĖMESIO! DĖMESIO!

Lietuvos Vaizdai

BROLIŲ MOTUZŲ

SPALVOTAME FILME

Gražūs Lietuvos vaizdai, kurie niekuomet nepasens ir amžinai pasiliks gyvi mūsų širdyse,

BUS RODOMI

Š. m. gruodžio m. 5 ir 6 d. Toronto Liet. Namuose (235 Ossington St.)

SEANSŲ PRADŽIA:

Šeštadienį 3 val. ir 6 val. po pietų.
Sekmadienį, 3 val. ir 6 val. po pietų.

Gerb. Toronto visuomenė, dėl aprėžto vietų skaičiaus, yra prašoma bilietais pasirūpinti iš anksto.
Bilietai gaunami T. L. N. raštinėje 6—9 val. vakaro.

BR. MOTUZAI RENGĖJAI.

PARDUODAMA:

FISH & CHIPS, komercinėje gatvėje Verdune.
Seniai įsteigta, gera apyvarta.
$ 3.500.

DUPLEX — Verdune,
tik ką pastatytas, rūsys, plytelių (tile) prausykla. Galima ir išsimokėjimui.
$ 13.400.—
Skambinti: HE 3704
BENNETT REALTIES

REIKALINGA prityrusi virėja. Mokama 25 dol. savaitei, nakvojama vietoje. Namuose samdoma ir daugiau patarnautojų. Sekmadieniais nedirbama. Teirautis tel.: CA 9073.

IŠNUOMOJAMAS BUTAS
4 kambariai ir virtuvė, su visais patogumais: 176—8 Ave, Ville Lasalle, telef. TR 6752.

PARDUODAMA
120 akrų farma apie 15 mylių nuo Montrealio. Kaina 8.500 dolerių. Įmokėti 2.500 dol. Teirautis: RA 2-6152.

PARDUODAMA GERŲ NAMŲ MONTREALIO VAKARŲ RAJONUOSE, PARK EXTENTION ir ROSEMOUNTĘ. PRIEINAMOS KAINOS, GEROS SĄLYGAS.
TEIRAUTIS VAKARAIS TEL. DU 1—1934.

SKUBIAI IR PIGIAI
parduodamas automobilis 1941 Nassh Sedan. Labai gerame stovyje — tik 200 dol. Reta proga! Skambinti: HE 7036.

IŠNUOMOJAMAS KAMBARYS dviem arba vienam asmeniui: 5675 Molson St. Telef..: AM 2259.

TURKĖS - KALAKUTAI
jau parduodami: 9035 Belveder, Backriver, telef.: MO 5—3462.

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. J. MALIŠKA
priima: 9 a. m. — 10 p. m.
5303 Verdun A., Verdun,
Telef.: TR 4547.

NOSIES, GERKLĖS IR AUSŲ SPECIALISTAS IR CHIRURGAS
Dr. R. CHARLAND
956 Sherbrooke E.
Telel.: FR 7684, EX 8822.

Dr.E.Andrukaitis
956 Sherbrooke E.
Tel. CH. 7236

Dr. A. VALADKA
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
1081 Bloor St. W.-Toronto
priima ligonius ir gimdyves šiokiadieniais nuo 2-4 pp. ir 6,30-8 vv. arba pagal susitarimą tel. ME 2933

JONAS J. JUŠKAITIS
Vienintelis lietuvių kilmės Kanados pilietis, baigęs išklausyti visą teisių kursą Toronto Universiteto Juridiniame Fakultete.
932 Dundas W., Toronto, Canada. Tel. EM 6-4880.
(Iš tolimesnių vietovių galima kreiptis laiškais).

PIRMOJI LIETUVIŲ
Real Estate Istaiga
TORONTE.
NUOSAVYBĖS ARBA BIZNIO PIRKIMO AR PARDAVIMO REIKALAIS, PASKOLŲ GAVIMO, NAMŲ AR BIZNIO APKAINAVIMO IR TEISINGO PATARIMO REIKALAIS KREIPKITĖS Į MŪSŲ ĮSTAIGĄ BE OBLIGACIJOS.
ESU TORONTO MIESTO GYVENTOJAS PER PASKUTINIUS 25 METUS.
AL GARBENS - Garbenis
REAL ESATE and BUSINESS BROKER
1486 DUNDAS ST. W., TORONTO, Ont.
Telefonas LO 2738. Vakarais HY 1543.